

KREV A KRVETVORBA

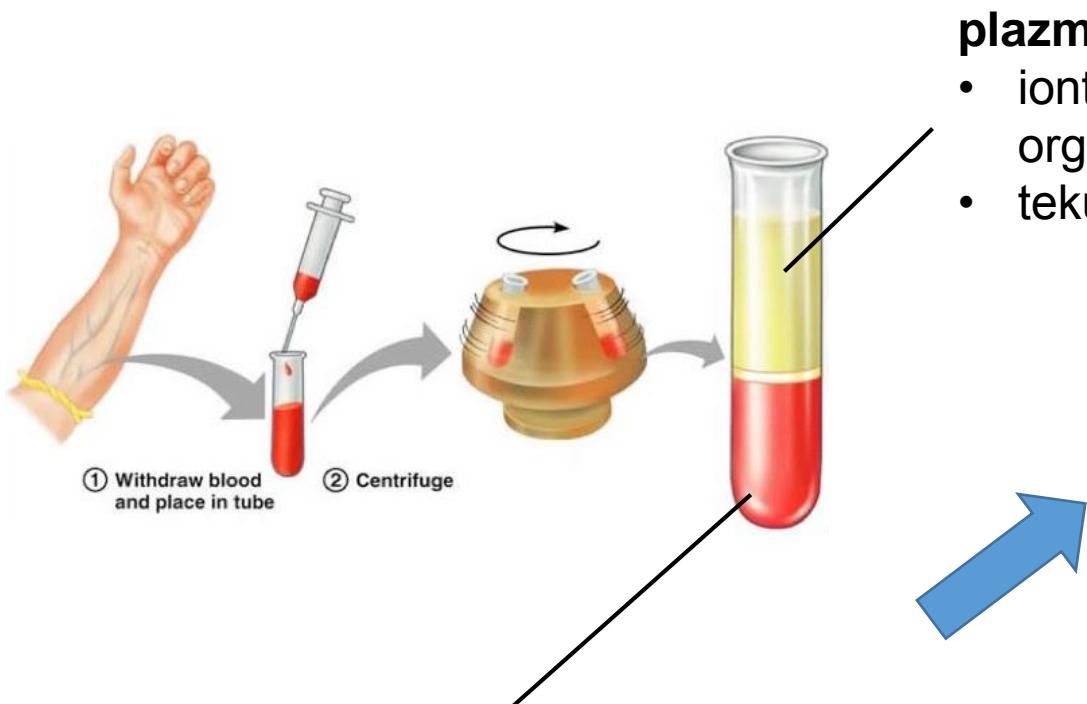
Petr Vaňhara

Ústav histologie a embryologie LF MU

KREV

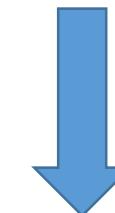
Krev je tělní tekutina

- transportní médium (O_2 , CO_2 , metabolity, hormony, živiny...)
- homeostáza vnitřního prostředí těla (termoregulace, acidobazická rovnováha, onkotický tlak)
- integrita kardiovaskulárního systému (srážecí kaskáda)
- imunitní reakce

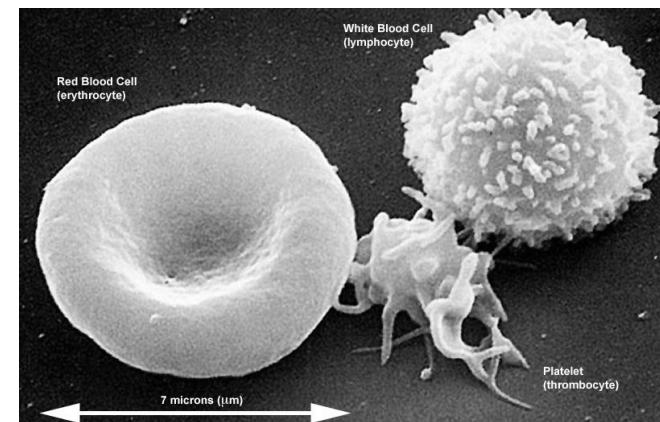

plazma

- ionty, proteiny, nízkomolekulární organické látky
- tekutá ECM

Krev lze považovat za trofickou pojivovou tkáň

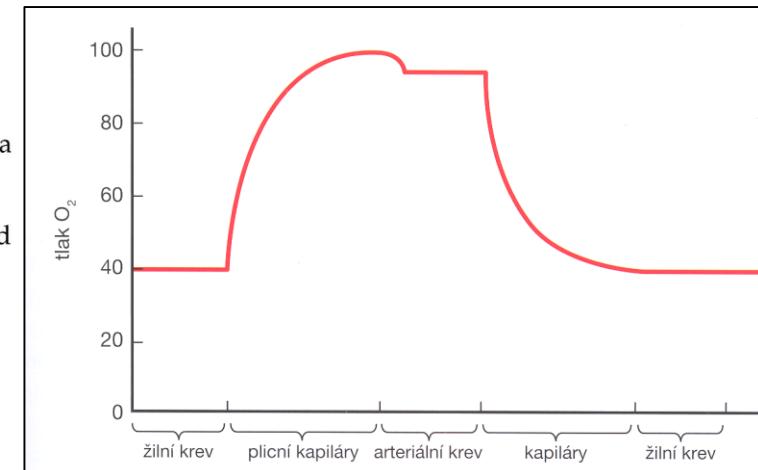
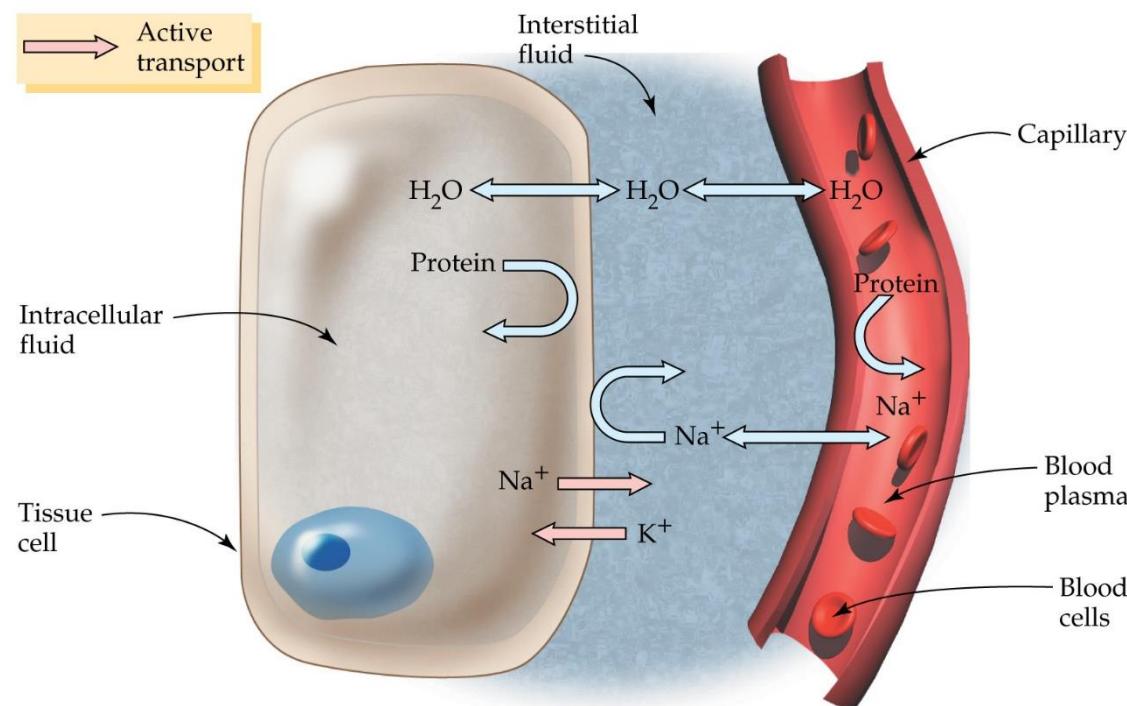
formované krevní elementy – krvinky

- erytrocyty
- leukocyty
- trombocyty

KREVNÍ PLAZMA A TKÁŇOVÝ MOK

plazma

- 2,8-3,5 l
- pH 7.4 (± 0.05)
- ~ 92% voda
- ~ 1% **ionty** (Na^+ , K^+ , Ca^+ , Mg^+ , Cl^- , HCO_3^-), **nízkomolekulární organické látky** (glukóza, aminokyseliny, cholesterol, lipidy, odpadní produkty), **dýchací plyny**
- ~ 7% **proteiny** (albuminy, globuliny, fibrinogen)

IONTY A MALÉ MOLEKULY KREVNÍ PLAZMY (~1%)

- ~ 1% **ionty** (Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , Cl^- , HCO_3^-), **nízkomolekulární organické látky** (glukóza, aminokyseliny, cholesterol, lipidy, odpadní produkty), **dýchací plyny**

Kationty	Sodík	136–148 mmol/l	Osmotický tlak, objem, pH
	Draslík	3,7–5,0 mmol/l	Membránový potenciál buněk (nervové, svalové)
	Vápník	2,15–2,61 mmol/l	Permeabilita membrán, srážení krve, nervosvalový přenos
	Hořčík	0,66–0,94 mmol/l	Kofaktor enzymů, nervové přenosy
	Železo ♂	12–27 $\mu\text{mol/l}$	Kofaktor enzymů, součást hemu v hemoglobinu
	Železo ♀	10–24 $\mu\text{mol/l}$	
	Měď	12–22 $\mu\text{mol/l}$	Kofaktor enzymů
Anionty	Chloridy	95–110 mmol/l	Osmotický tlak, objem, pH
	Hydrogenuhličitany $[\text{HCO}_3]^-$	22–26 mmol/l	Transport CO_2 , pufr - pH
	P_i	0,6–1,4 mmol/l	Pufr - pH
	Jód	276–630 $\mu\text{mol/l}$	Hormony štítné žlázy

IONTY A MALÉ MOLEKULY KREVNÍ PLAZMY (~1%)

- ~ 1% **ionty** (Na^+ , K^+ , Ca^{2+} , Mg^{2+} , Cl^- , HCO_3^-), **nízkomolekulární organické látky** (glukóza, aminokyseliny, cholesterol, lipidy, odpadní produkty), **dýchací plyny**

Glukóza	3,3–6,1 mmol/l
Aminokyseliny	2,3–3,9 mmol/l
Močovina	3,0–7,6 mmol/l
Lipidy	4–9 g/l
Triacylglyceroly	0,5–1,8 mmol/l
Fosfolipidy	1,8–2,5 g/l
Kreatinin	55–110 $\mu\text{mol}/\text{l}$
Cholesterol (celkový)	3,5–5,2 mmol/l
Bilirubin	3,3–18,0 $\mu\text{mol}/\text{l}$
Laktát	0,55–2,22 mmol/l

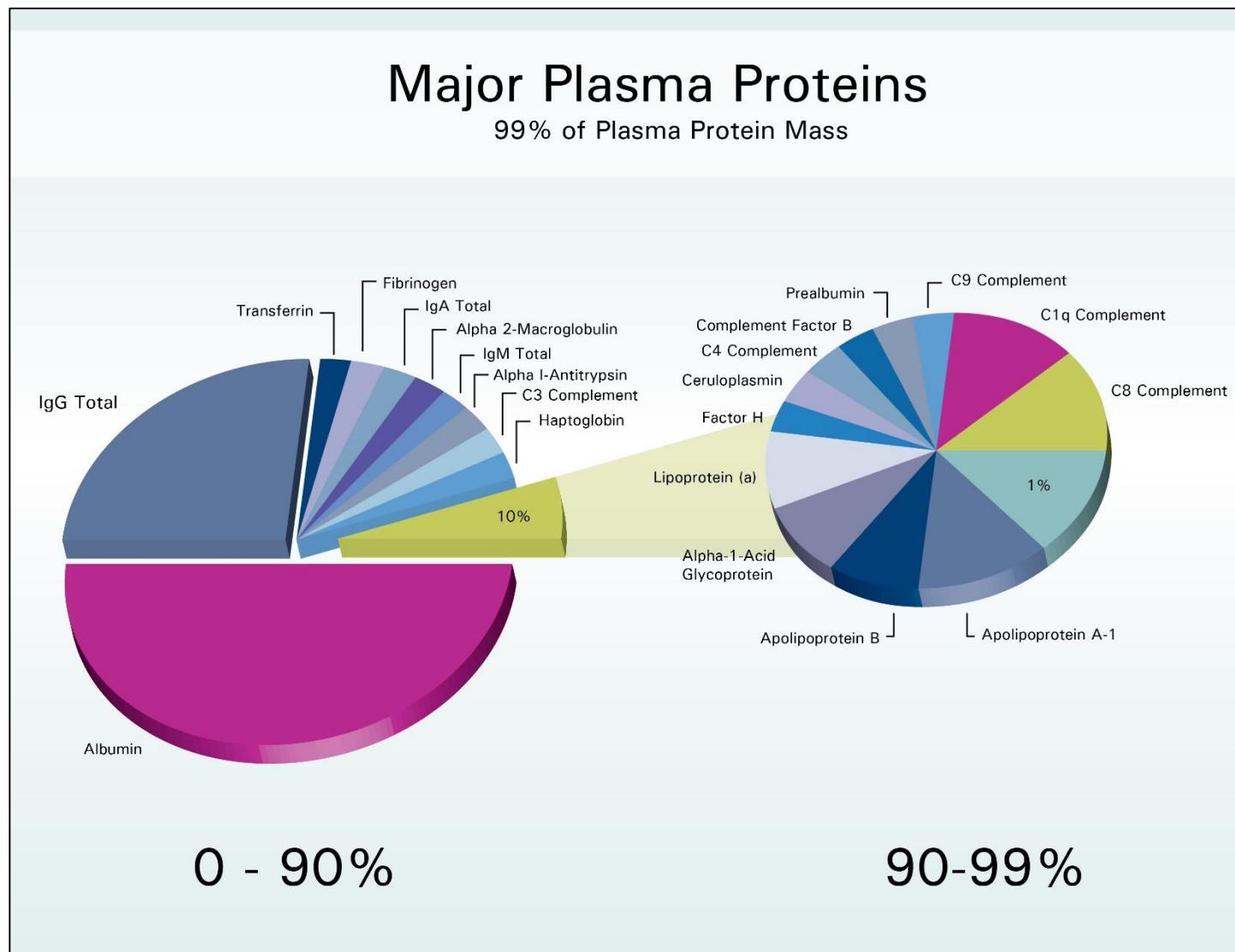

SLOŽENÍ KREVNÍ PLAZMY JE VELMI STÁLÉ

- je regulované v úzkém rozmezí → zásadní pro klinickou medicínu

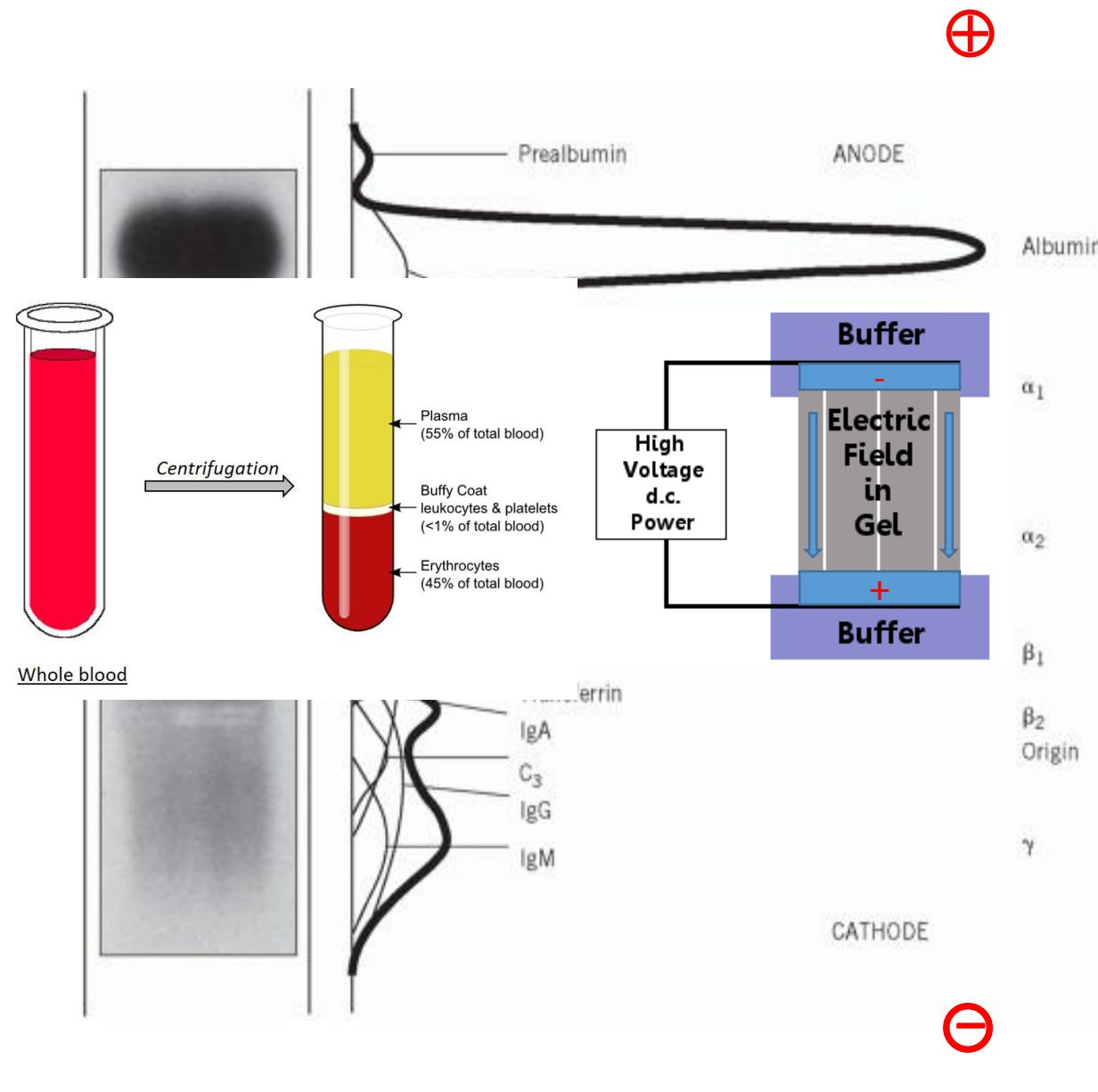
PROTEINY KREVNÍ PLAZMY (7%)

- osmotický tlak krve
- transport
- koagulace
- imunitní odpověď
- regulační proteiny

PROTEINY KREVNÍ PLAZMY (7%)

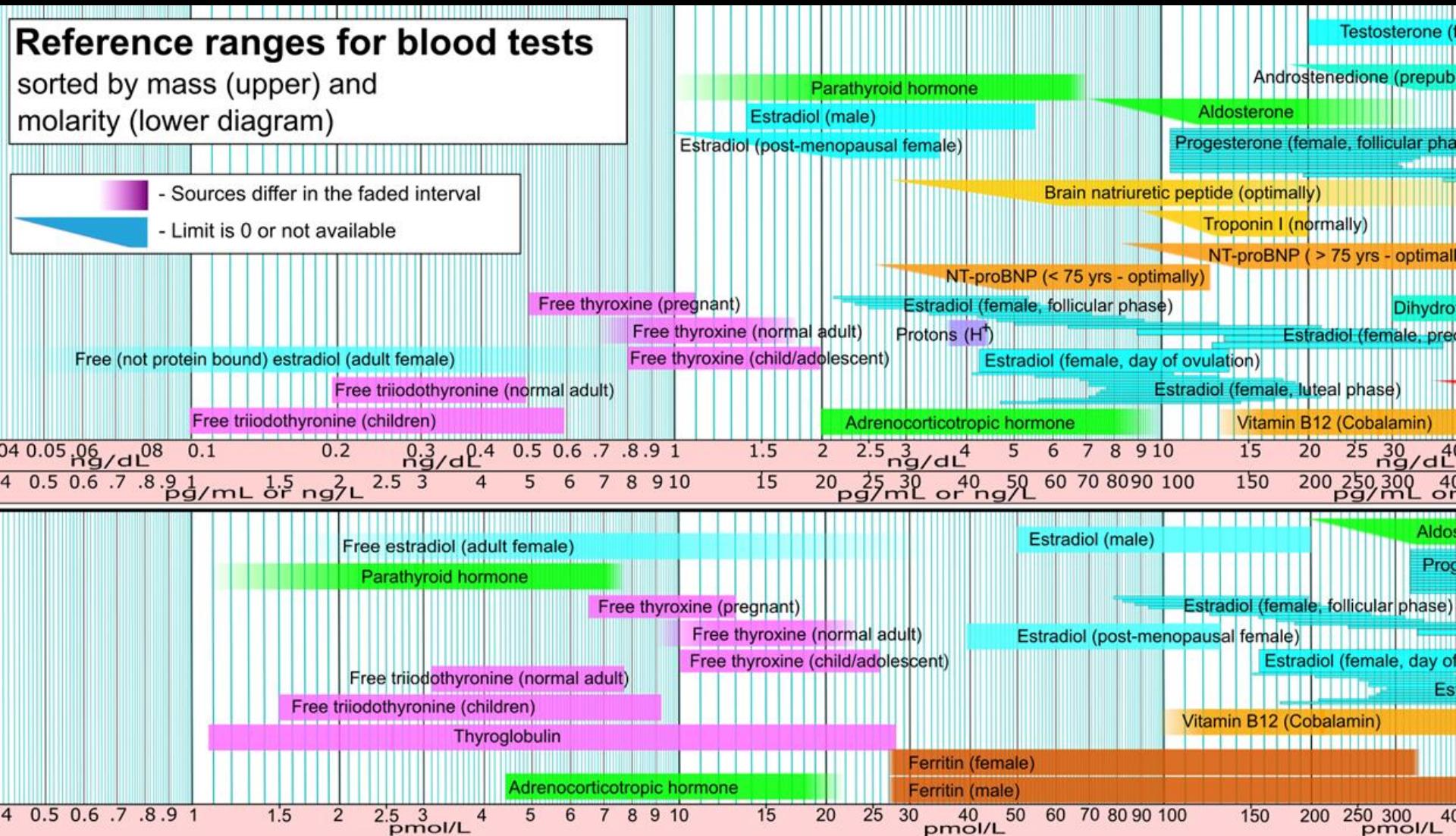
- prealbumin
- transport
- albumin
- 68kDa
- transport
- osmotický tlak
- α_1 oblast
- α_1 lipoprotein (HDL)
- α_1 kyselý glykoprotein
- α_1 antitrypsin
- (α_1 fetoprotein)
- α_2 oblast
- α_2 makroglobulin
- haptoglobin
- β_1 oblast
- transferrin
- hemopexin
- β lipoprotein (LDL)
- C4 (komplement)
- β_2 oblast
- CRP
- fibrinogen
- β_2 mikroglobulin
- C3 (komplement)
- γ oblast
- IgA, IgG, IgM

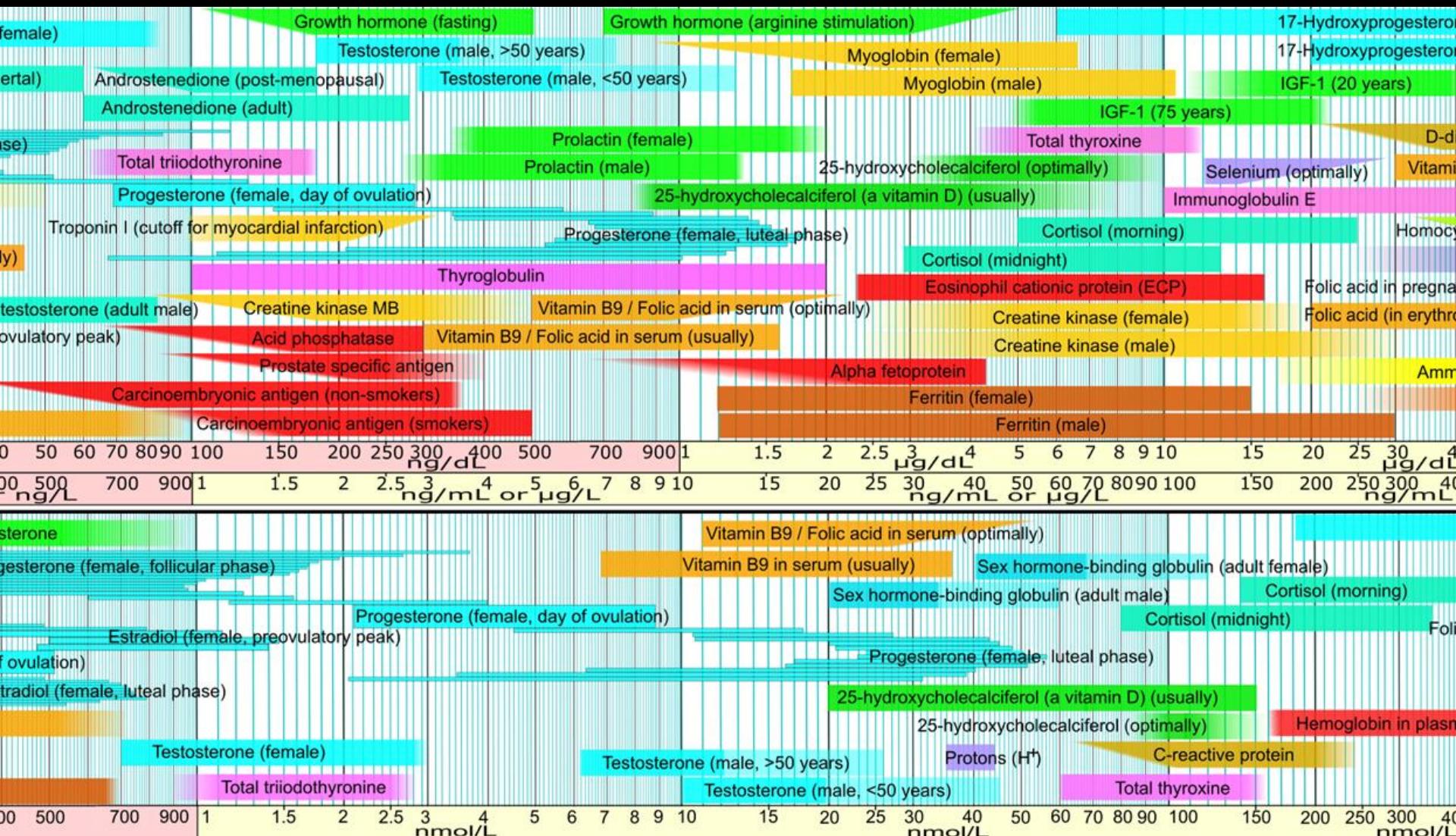

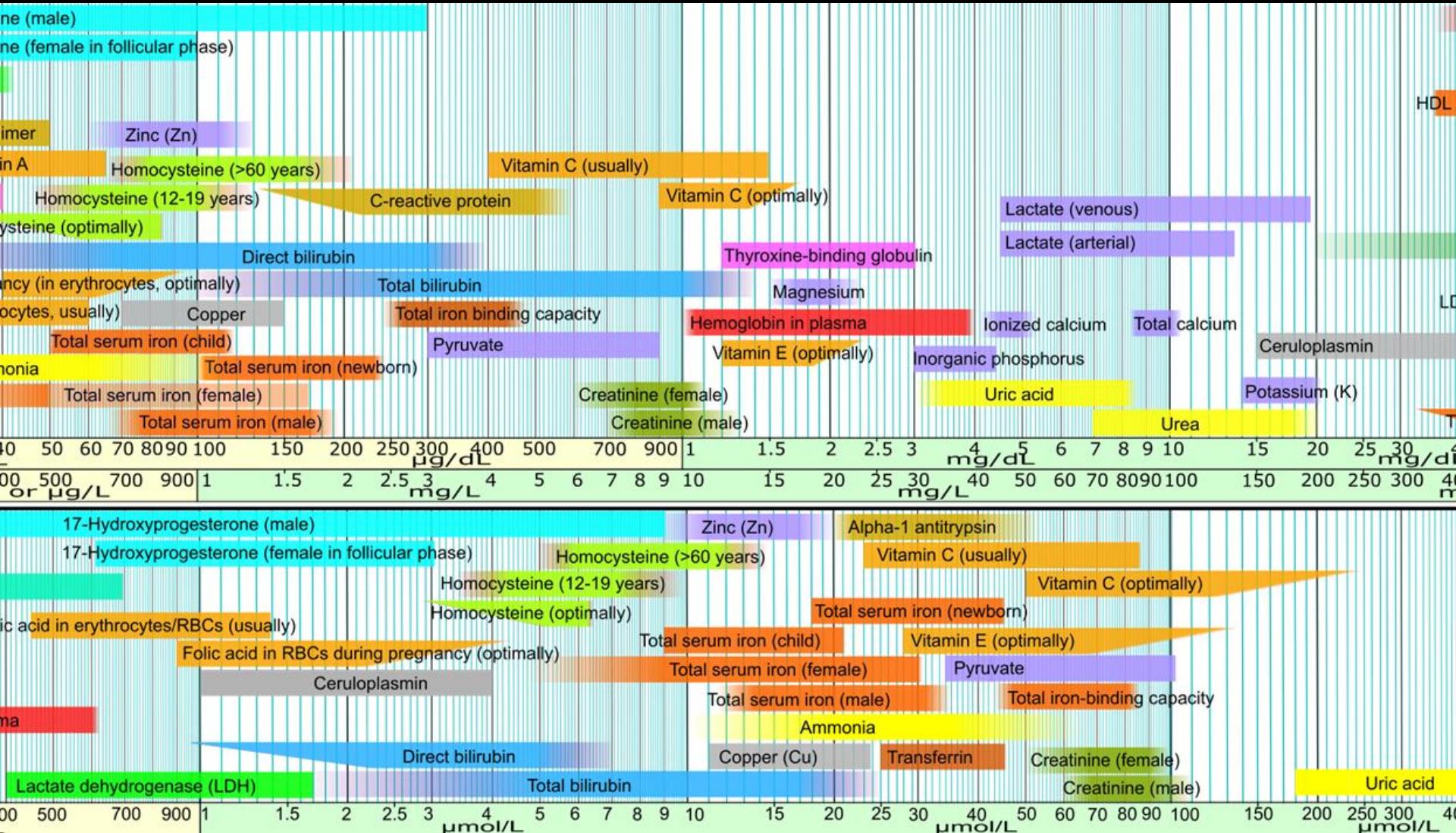
Reference ranges for blood tests

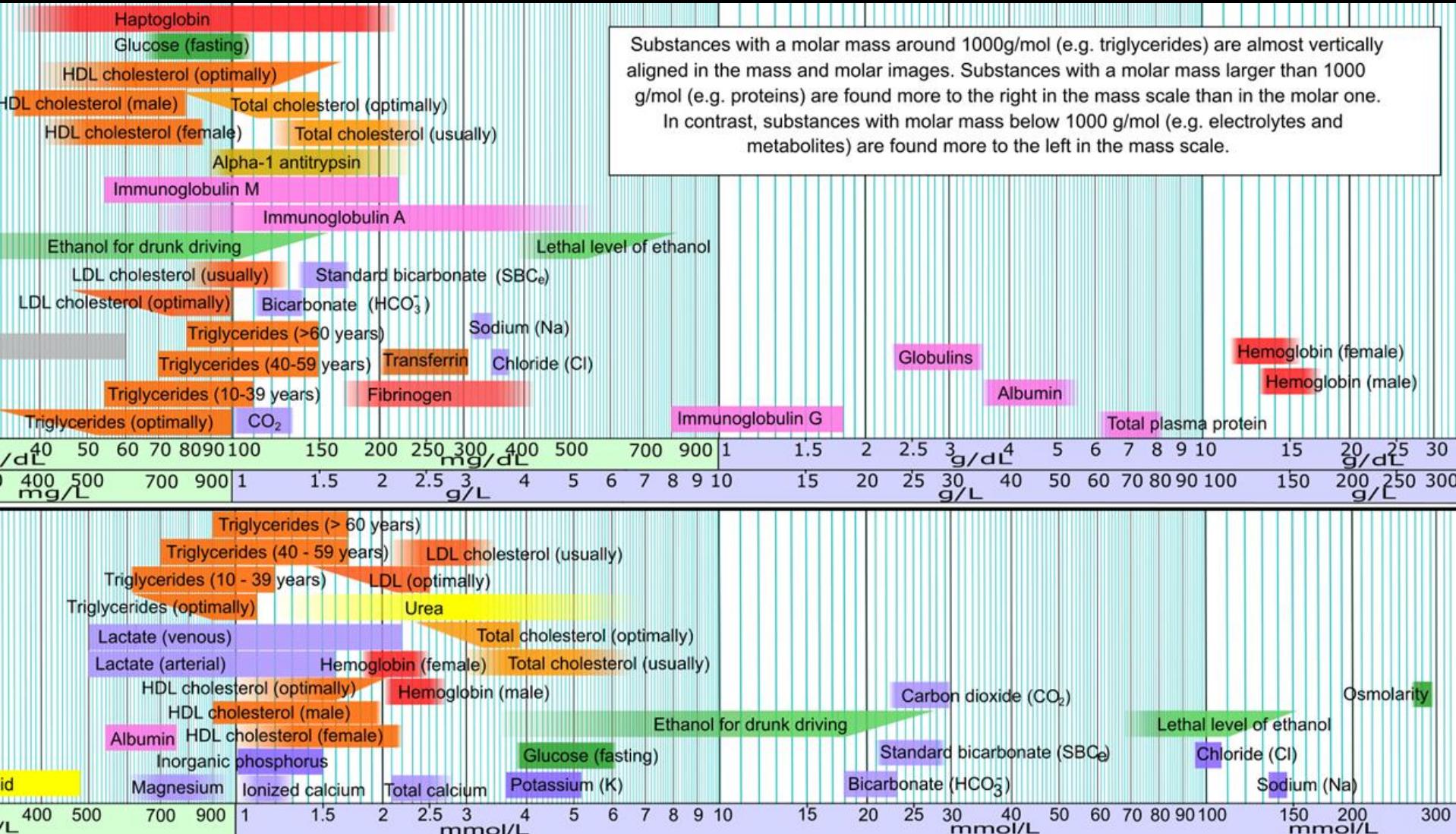
sorted by mass (upper) and molarity (lower diagram)

- Sources differ in the faded interval
- Limit is 0 or not available

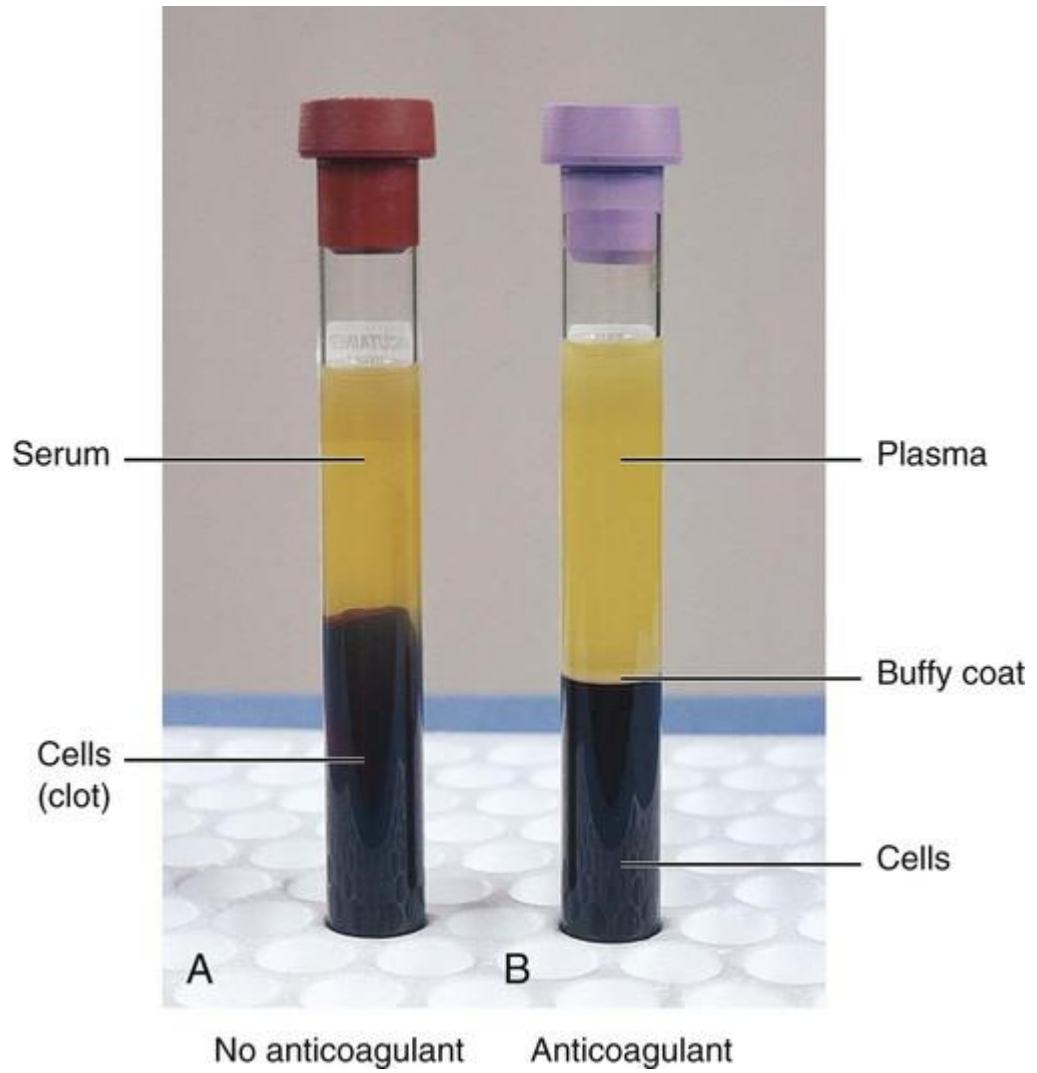

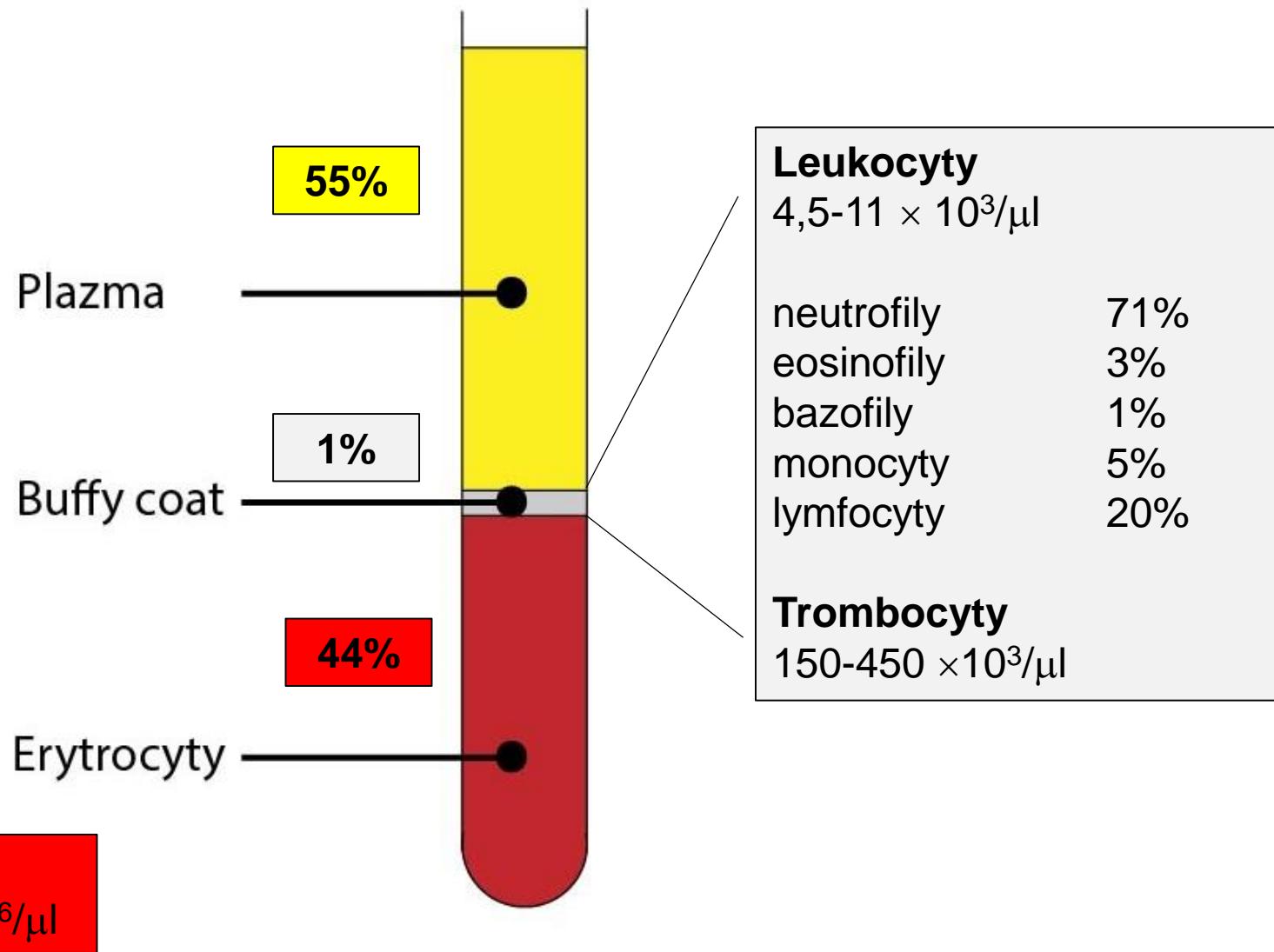
Substances with a molar mass around 1000g/mol (e.g. triglycerides) are almost vertically aligned in the mass and molar images. Substances with a molar mass larger than 1000 g/mol (e.g. proteins) are found more to the right in the mass scale than in the molar one. In contrast, substances with molar mass below 1000 g/mol (e.g. electrolytes and metabolites) are found more to the left in the mass scale.

KREVNÍ PLAZMA A SÉRUM

- sérum ≠ plazma

FORMOVANÉ KREVNÍ ELEMENTY

HEMATOKRIT

Podíl objemu erytrocytů a objemu plné krve

Erytrocyty
 $4,2\text{--}6,2 \times 10^6/\mu\text{l}$

HEMATOKRIT

47±5%

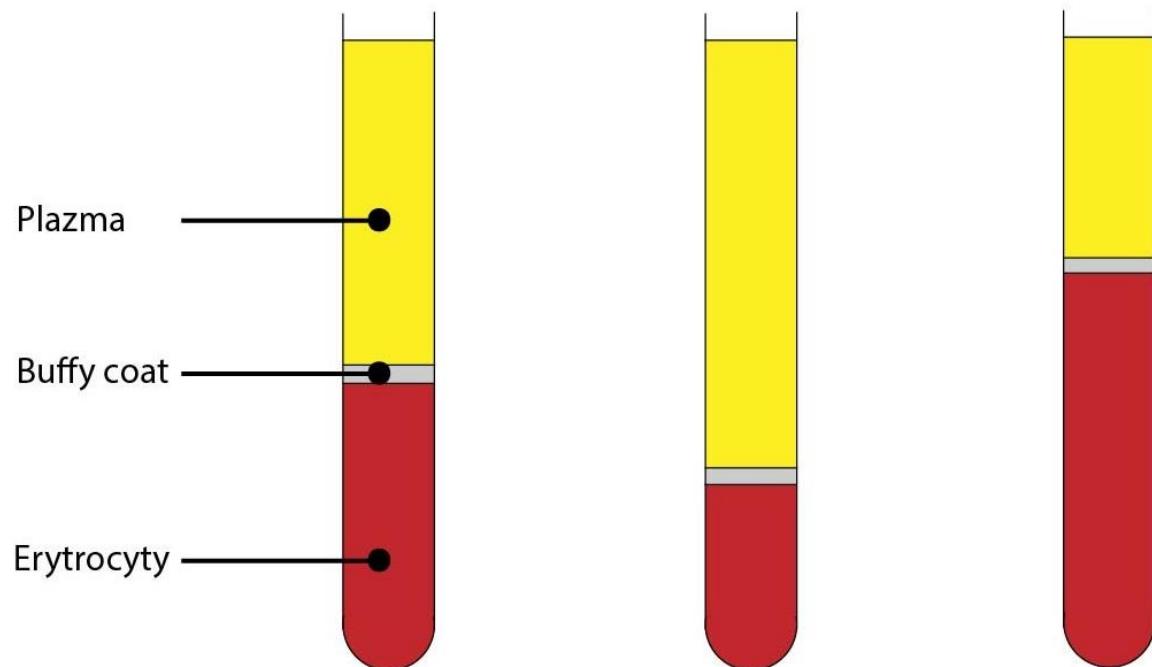

42±4%

Norma

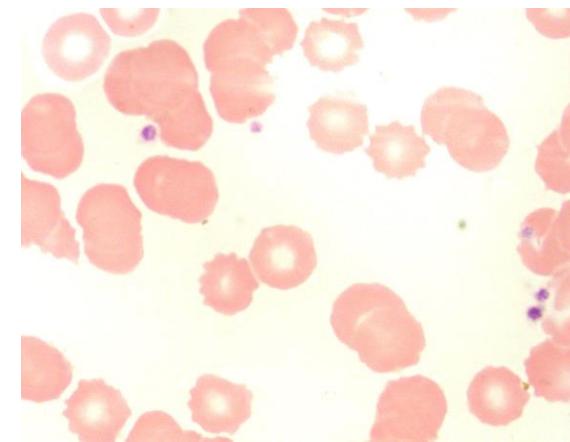
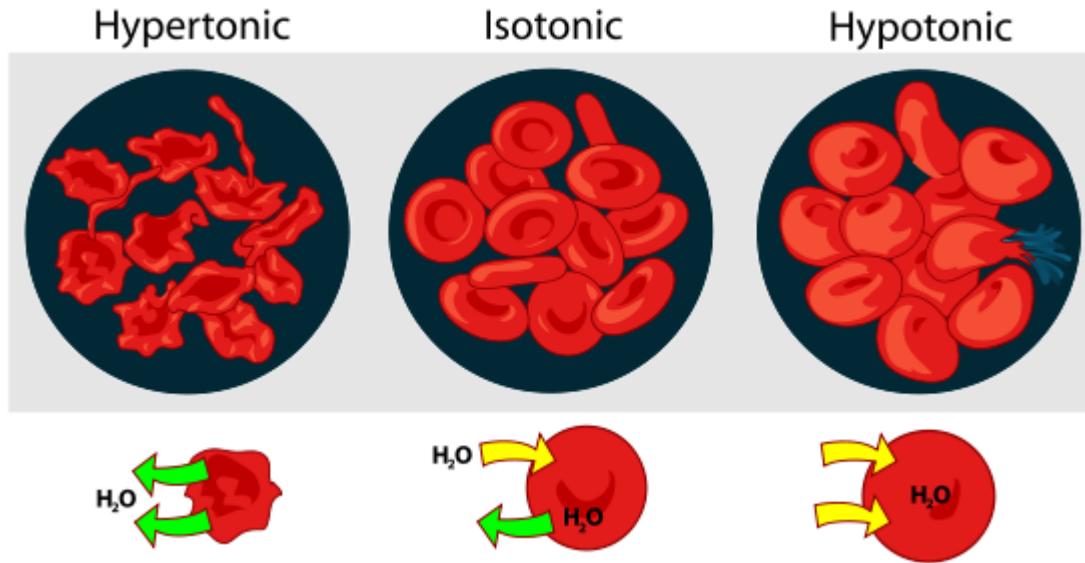
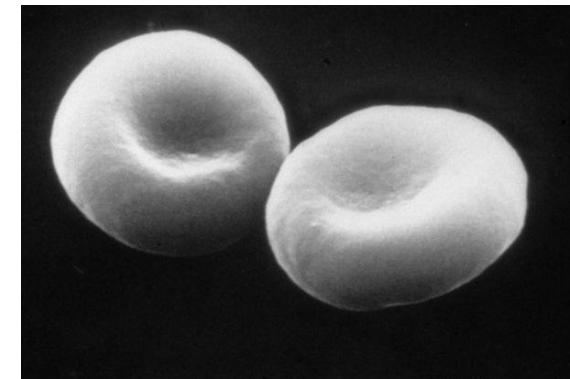
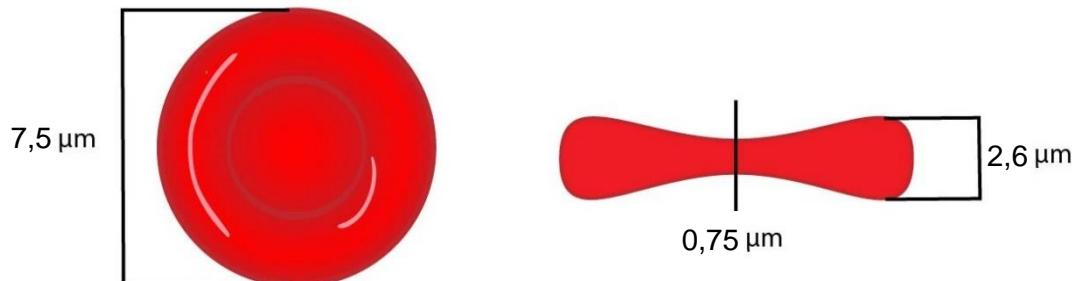
Anémie

Polycytémie

ERYTROCYTY

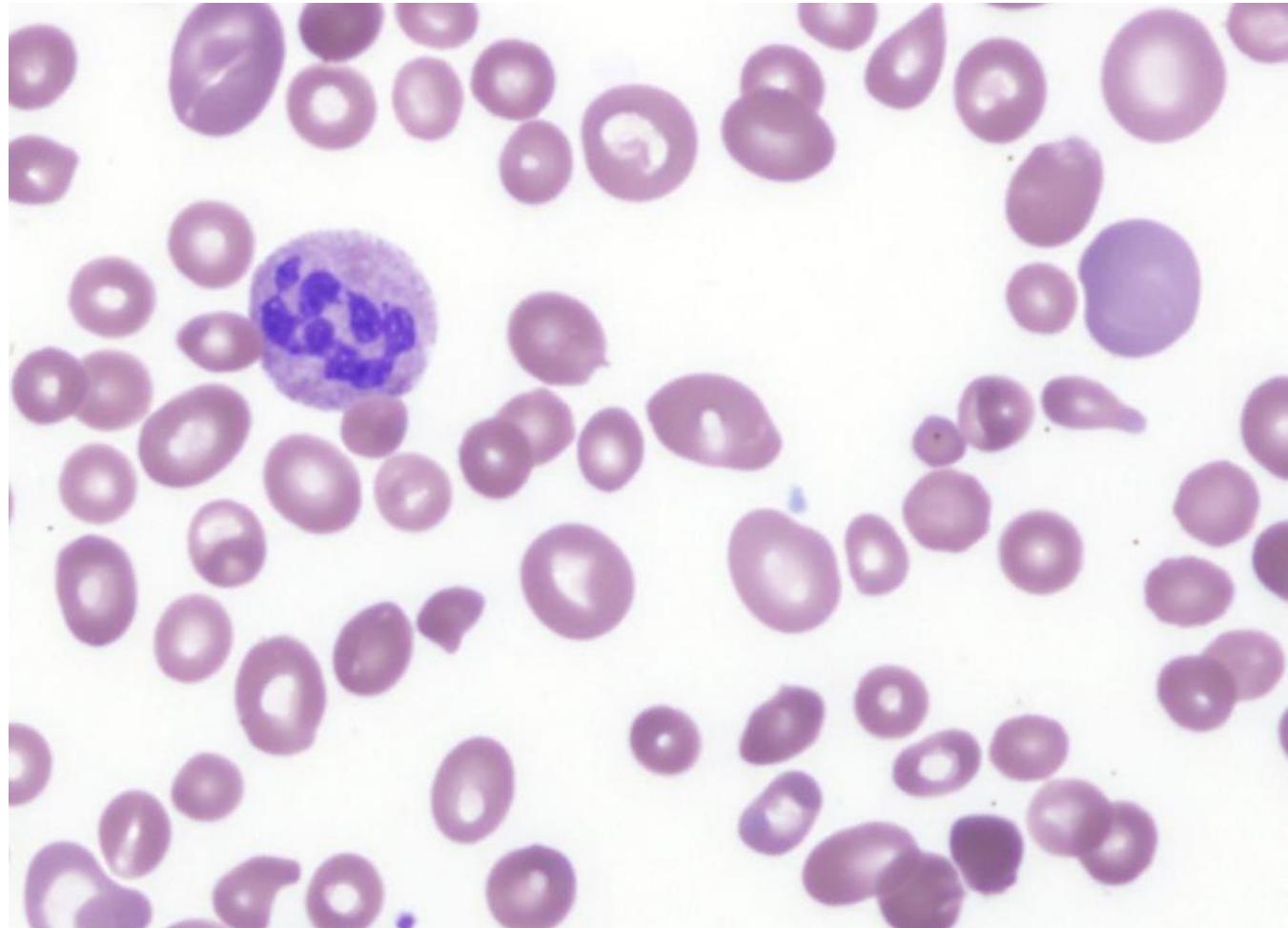
Velikost je závislá na osmotickém tlaku prostředí

ERYTROCYTY

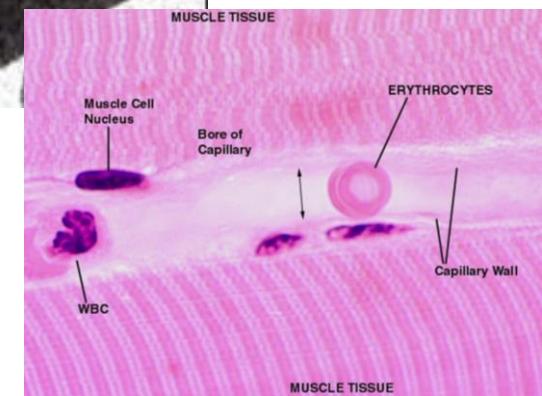
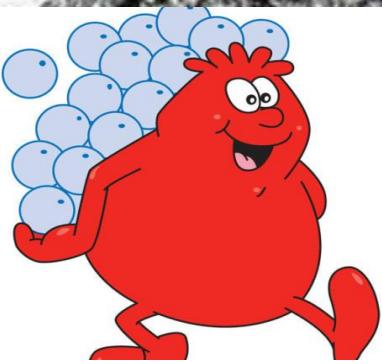
Odchylky od běžné velikosti

- **anisocytóza**
  - makrocyty ($>9 \mu\text{m}$)
  - mikrocyty ($<6 \mu\text{m}$)

ERYTROCYTY

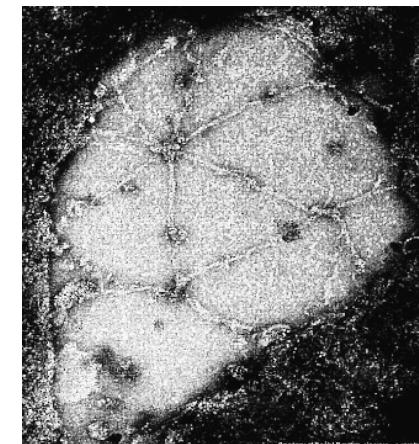
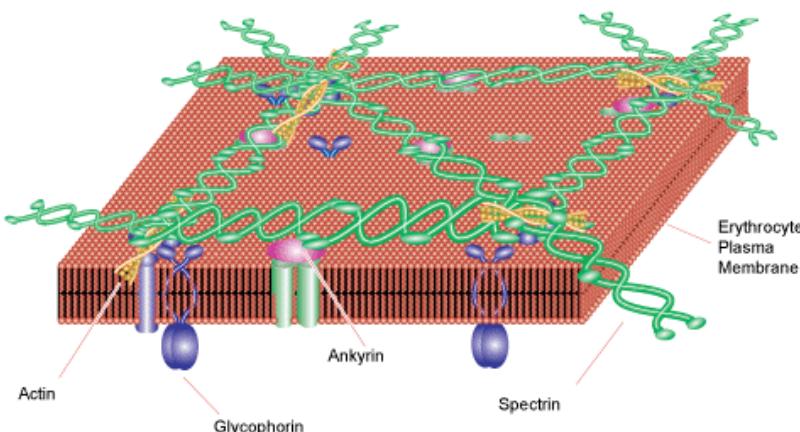
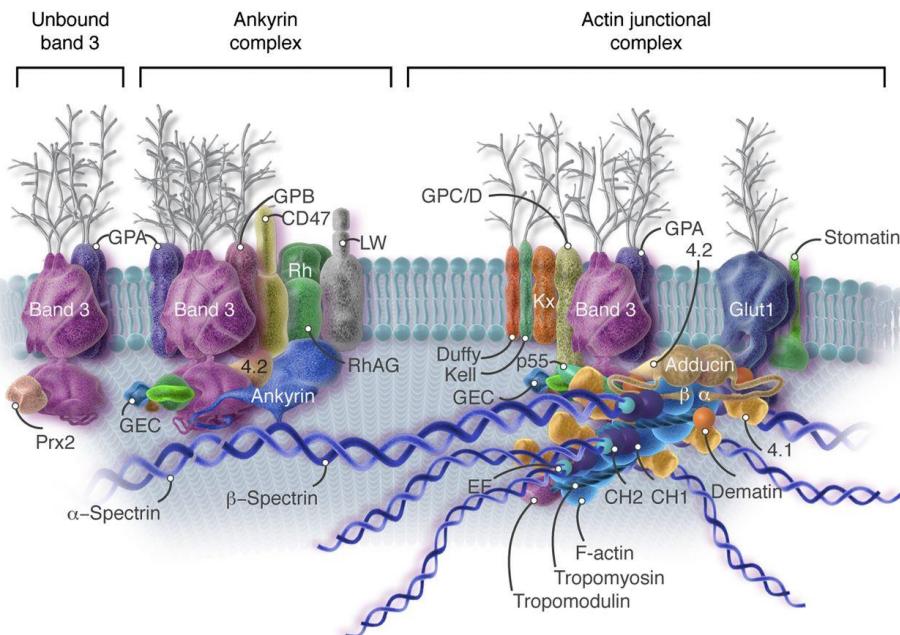
Tvar erytrocytu umožňuje značnou flexibilitu

ERYTROCYTY

Tvar erytrocytů

- **integrální proteiny**
  - band 3, glykoprotein A (iontové transportéry)
- **spektrin**
- **ankyrin**
- **aktin a s aktinem asociované proteiny**
  - tropomodulin, tropomyosin
- **hemoglobin**

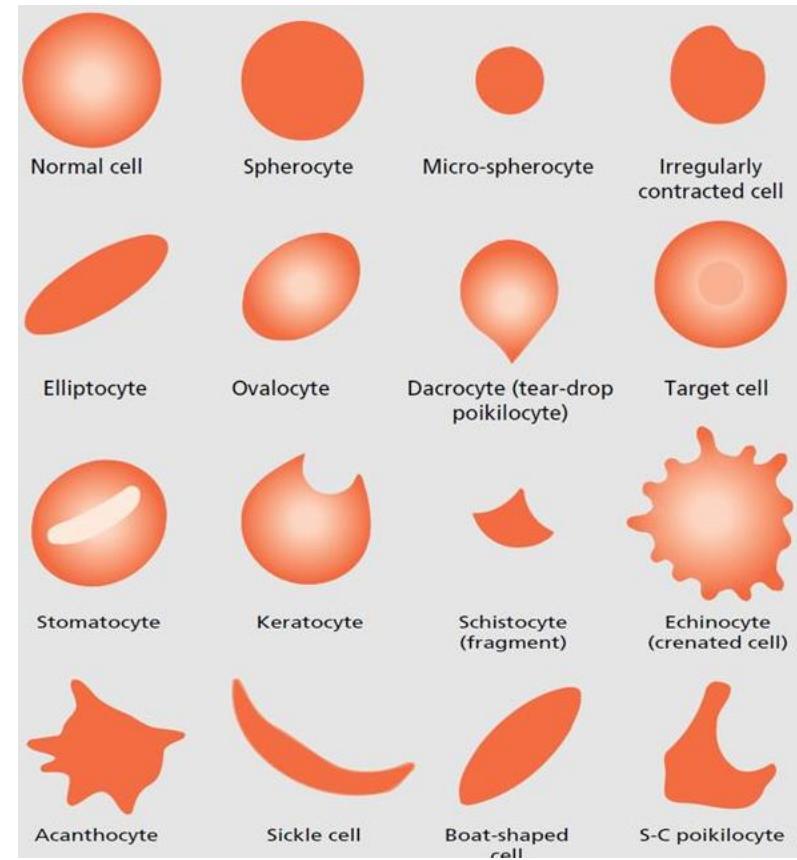
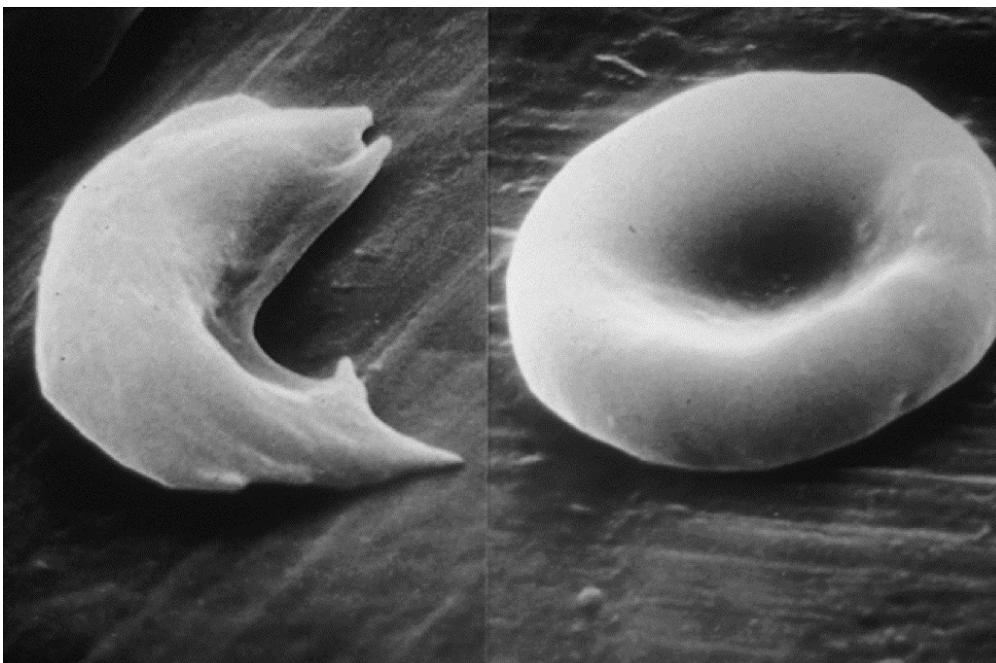

Courtesy of Dr. Paul Biering, Tufts University

ERYTROCYTY

Odchylky od běžného bikonkávního tvaru

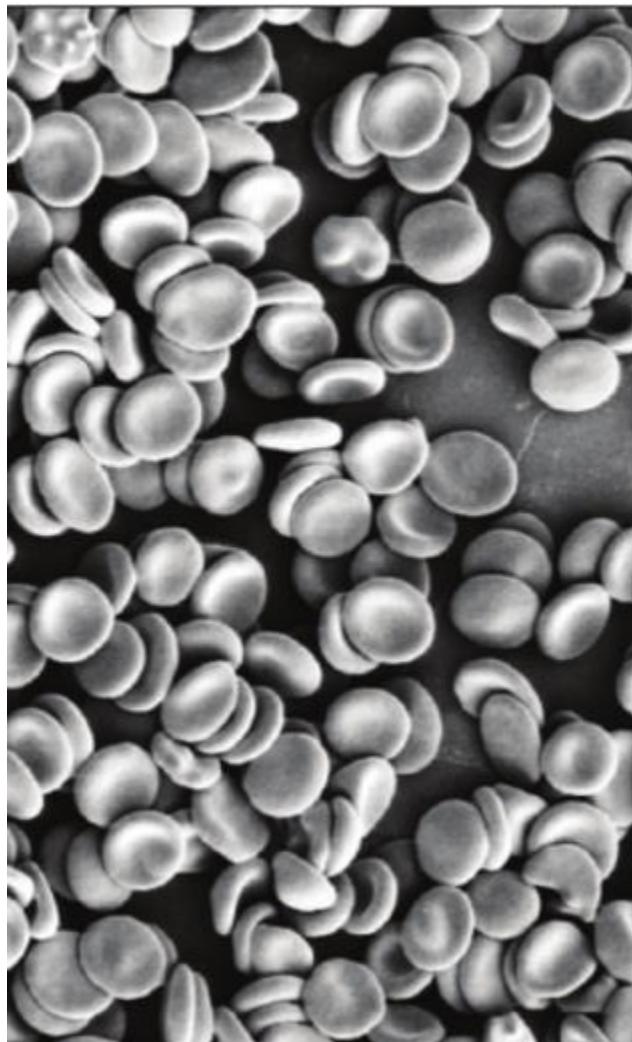
- **poikilocytóza**
- **akantocyty** (nepravidelné trnovité výběžky membrány)
- **kodocity** („pneumatika“)
- **echinocyty** (trnovité výběžky na celém povrchu)
- **eliptocyty** (eliptický tvar)
- **sferocyty** (kulovitý tvar)
- **stomatocyty** (chybějící části membrány nebo jiné nepravidelnosti)
- **drepanocyty** (srpkovitý tvar)
- **dakrocyty** (kapkovitý tvar)

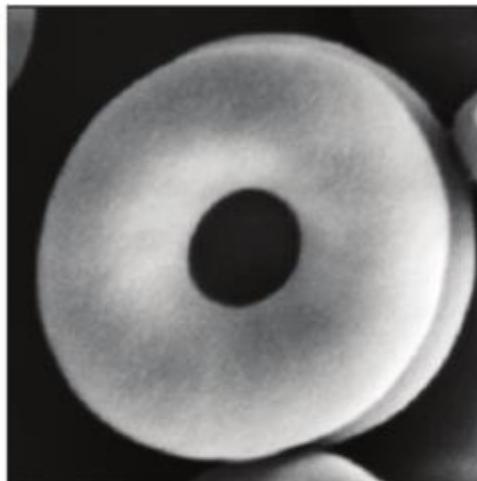
ERYTROCYTY

Odchylky od běžného bikonkávního tvaru

Normální

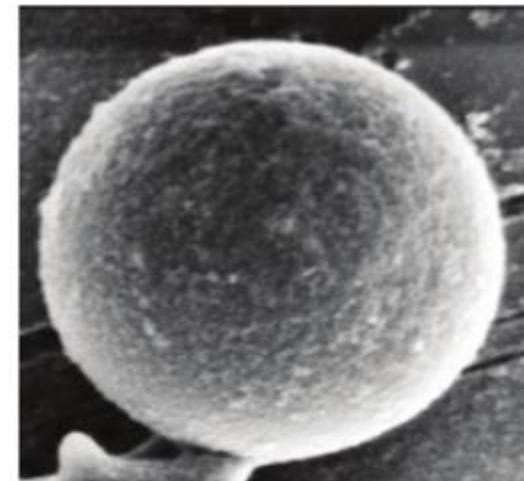

Kodocyt

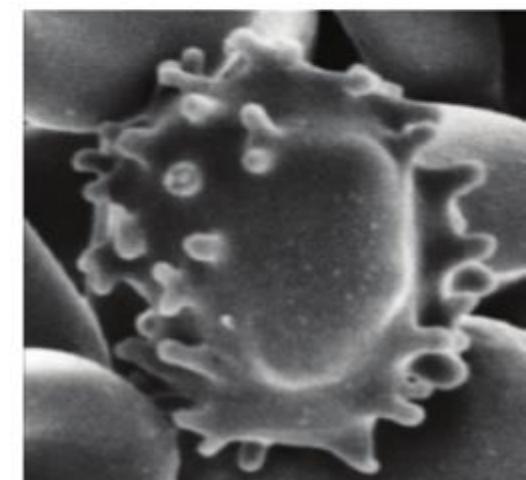
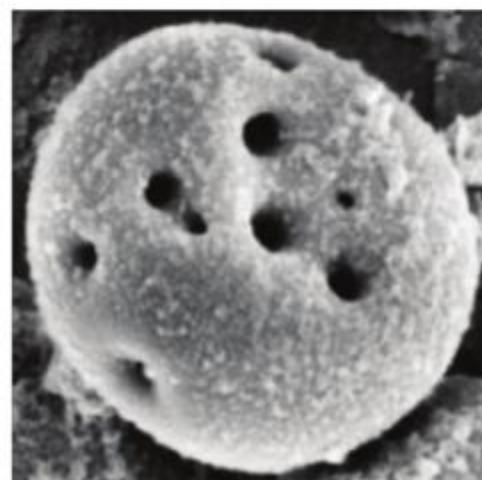

(b)

Sferocyt

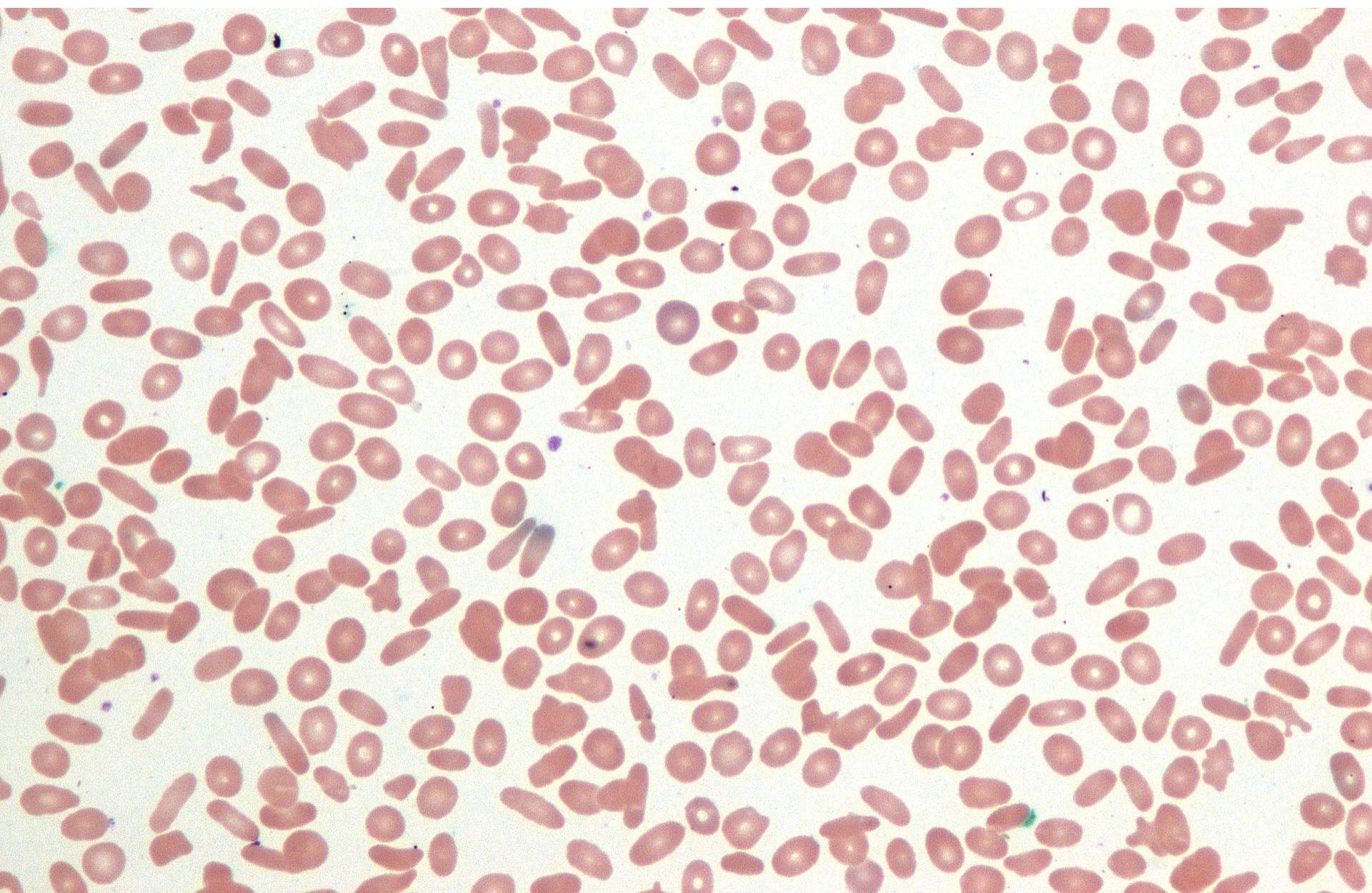
(d)

Echinocyt

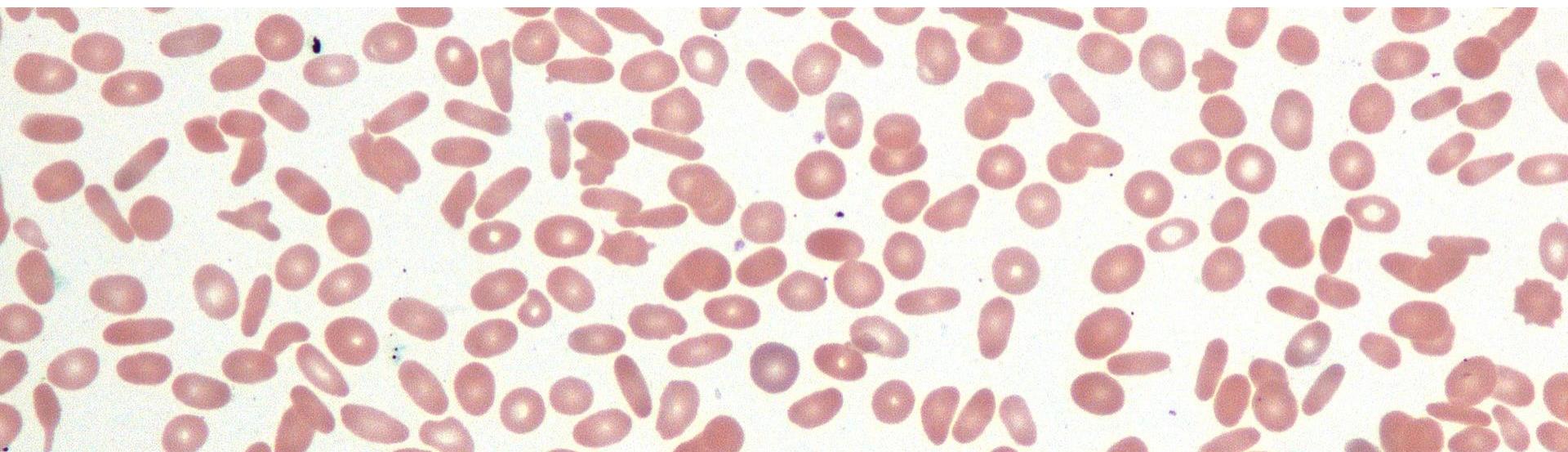
ERYTROCYTY

Hereditární eliptocytóza

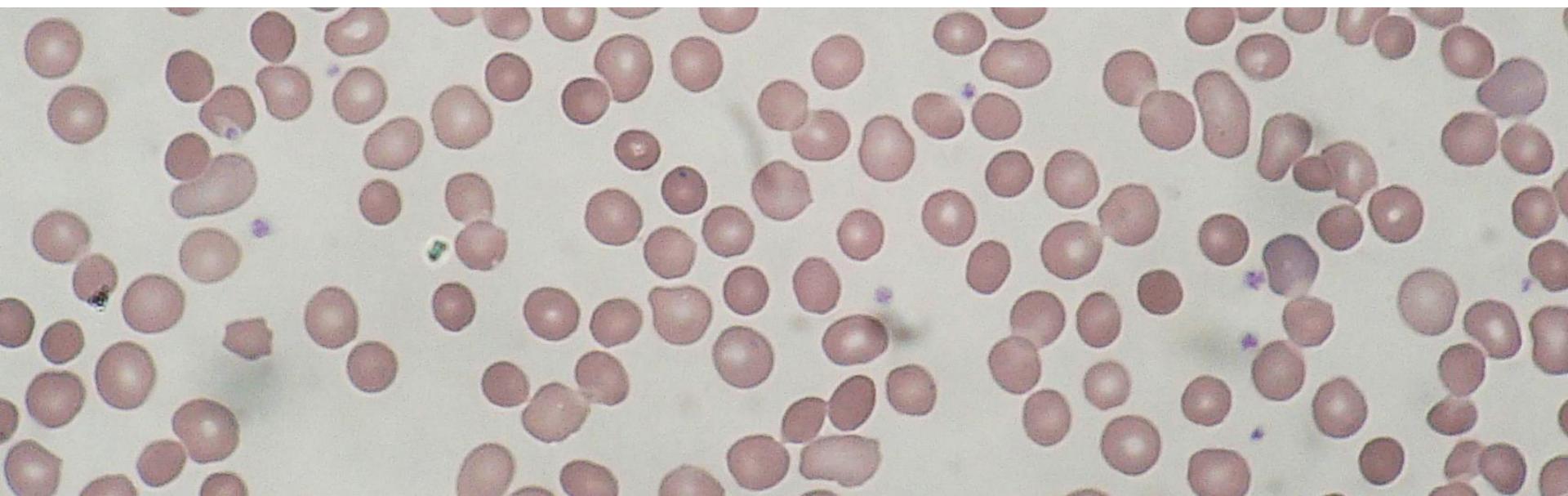

ERYTROCYTY

Hereditární eliptocytóza

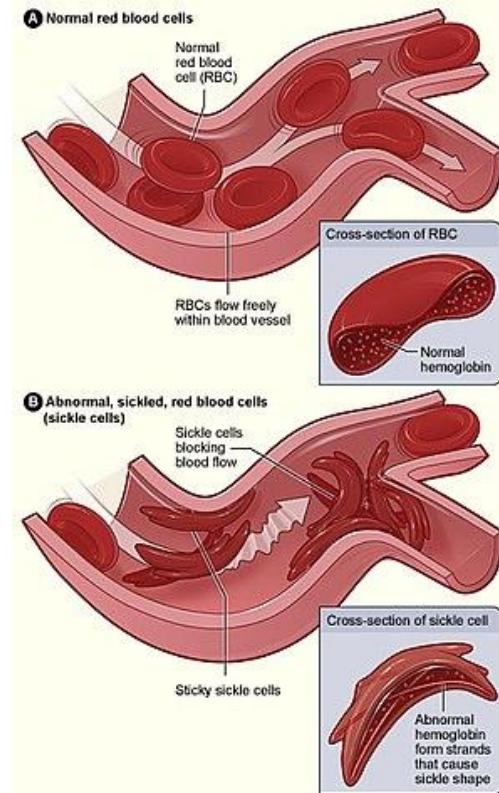
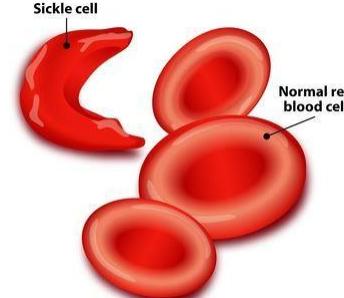
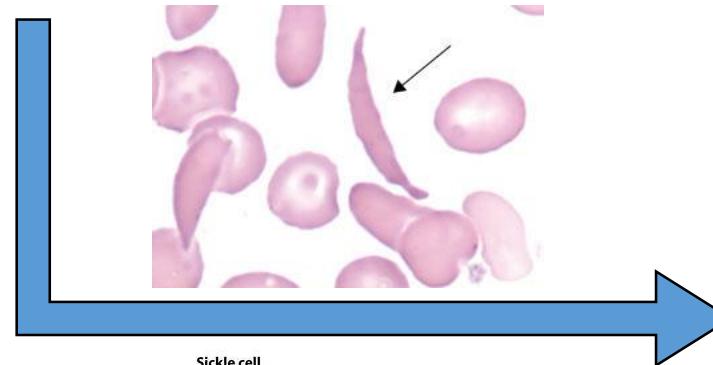
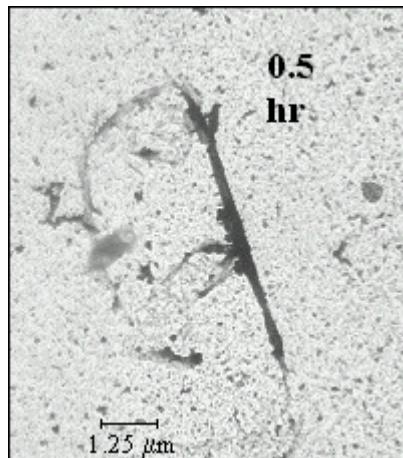
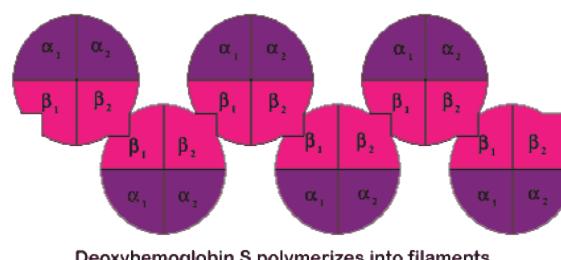
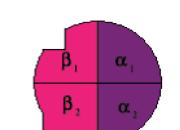
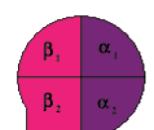
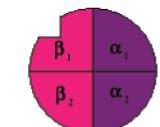
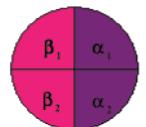
Hereditární sférocytóza

ERYTROCYTY

Srpkovitá anemie

- Abnormální hemoglobin (hemoglobin S)

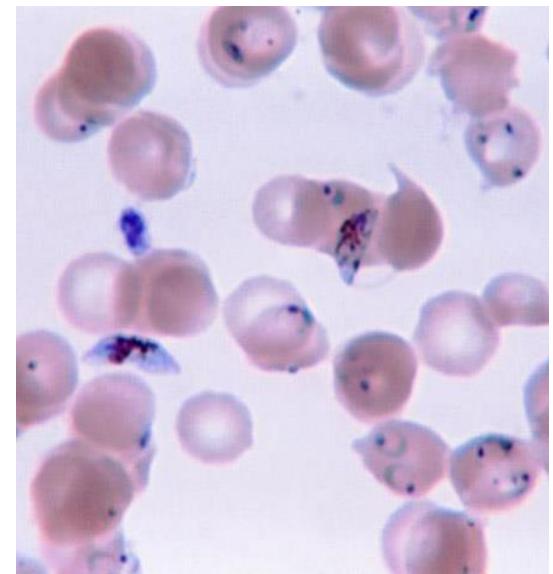
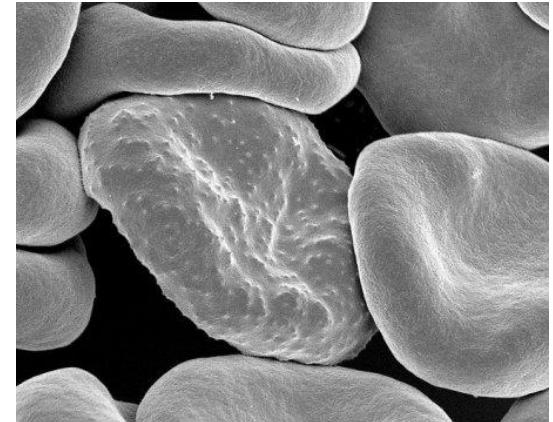
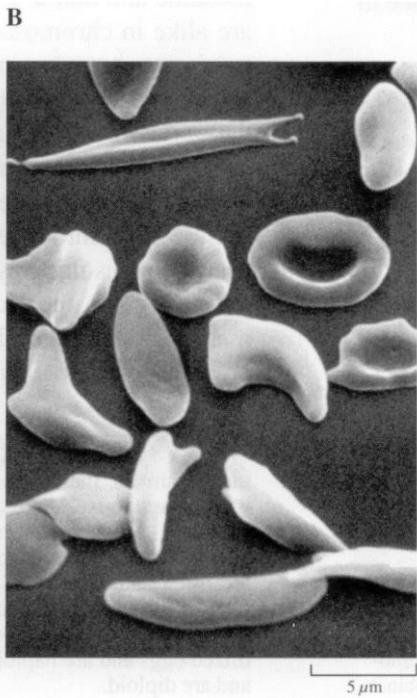
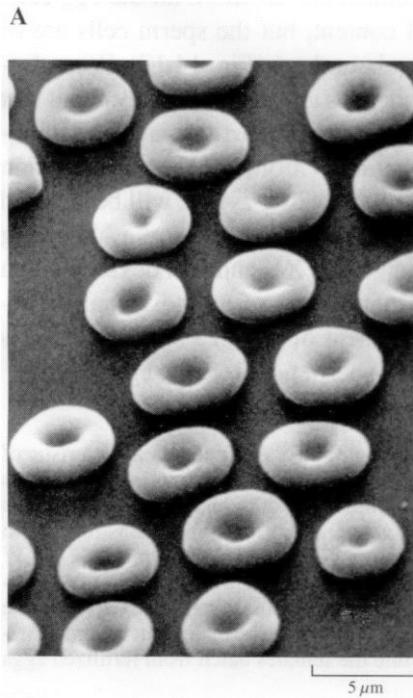

ERYTROCYTY

Srpkovitá anemie

Malárie

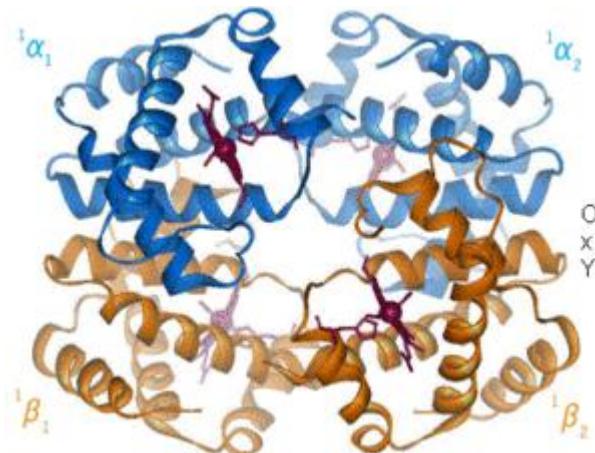
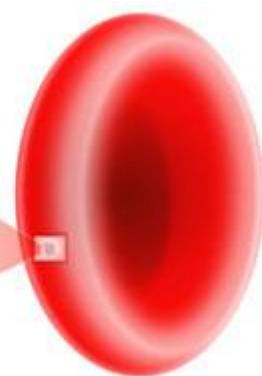
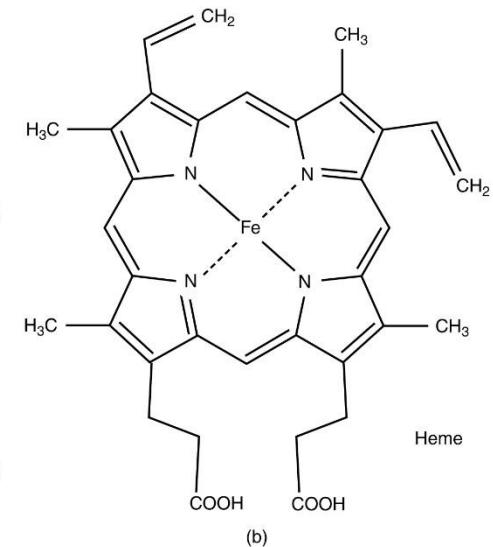
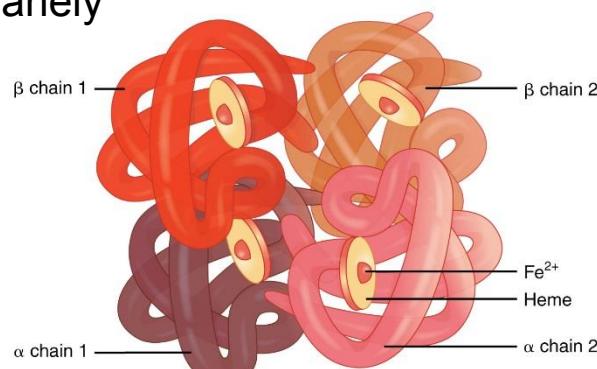
- Patologický genotyp (heterozygot HbS/HbA) může být i prospěšný

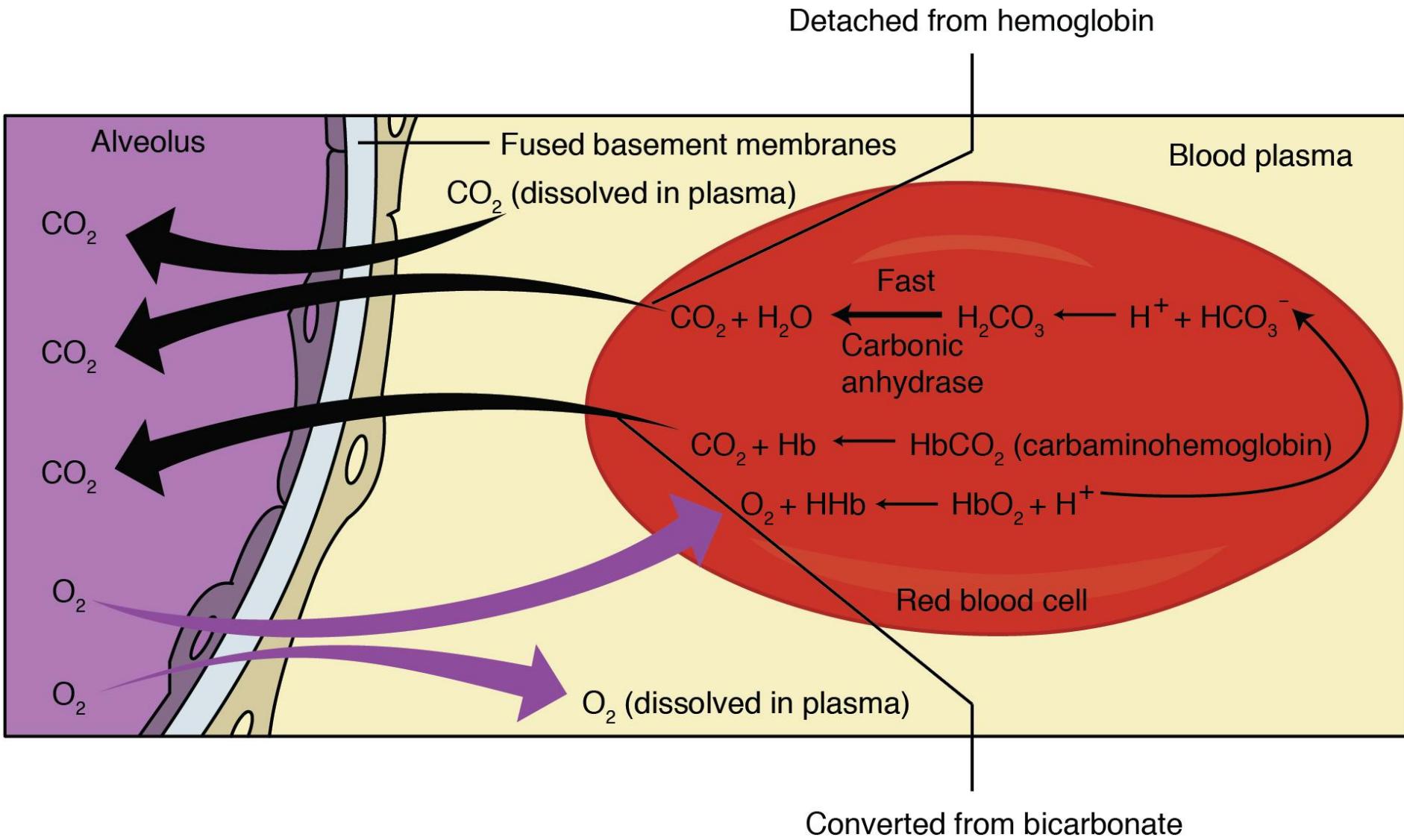
ERYTROCYTY

Ultrastruktura

- Erytrocyty neobsahují jádro ani organely
- Anaerobní glykolýza
- Hemoglobin

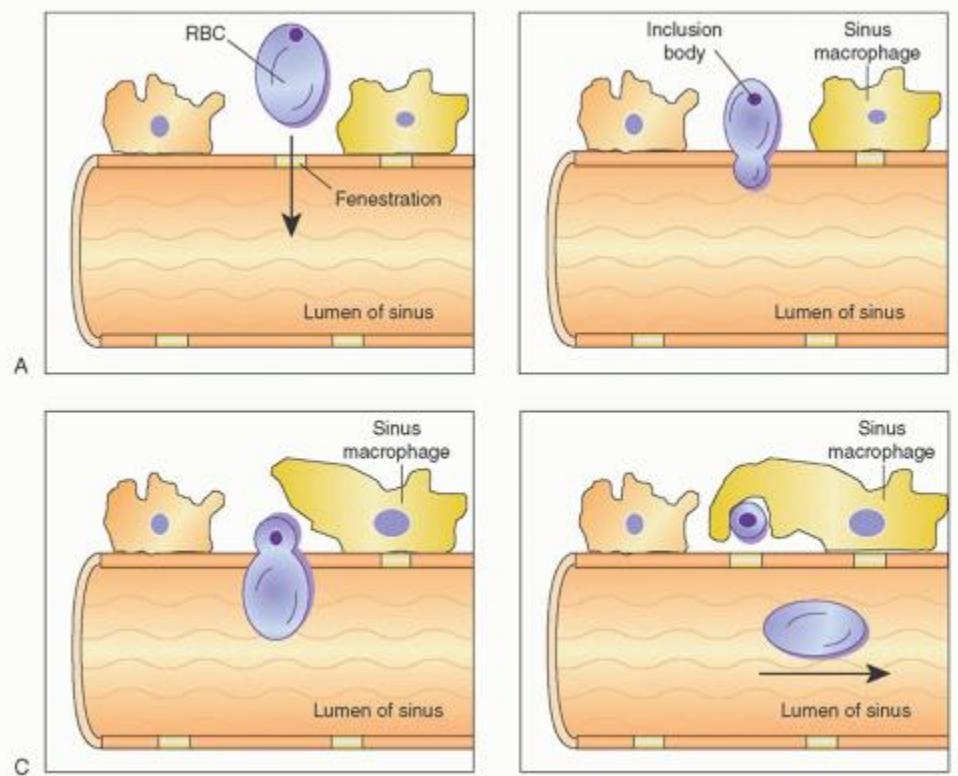
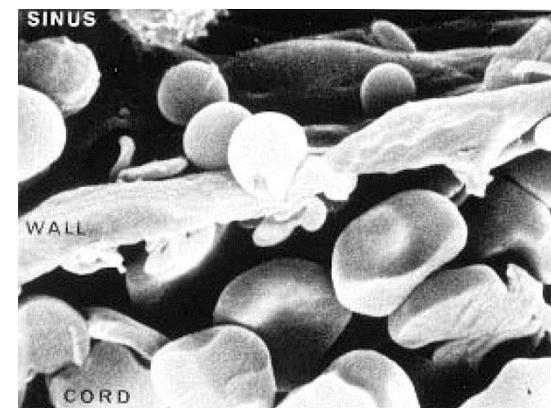
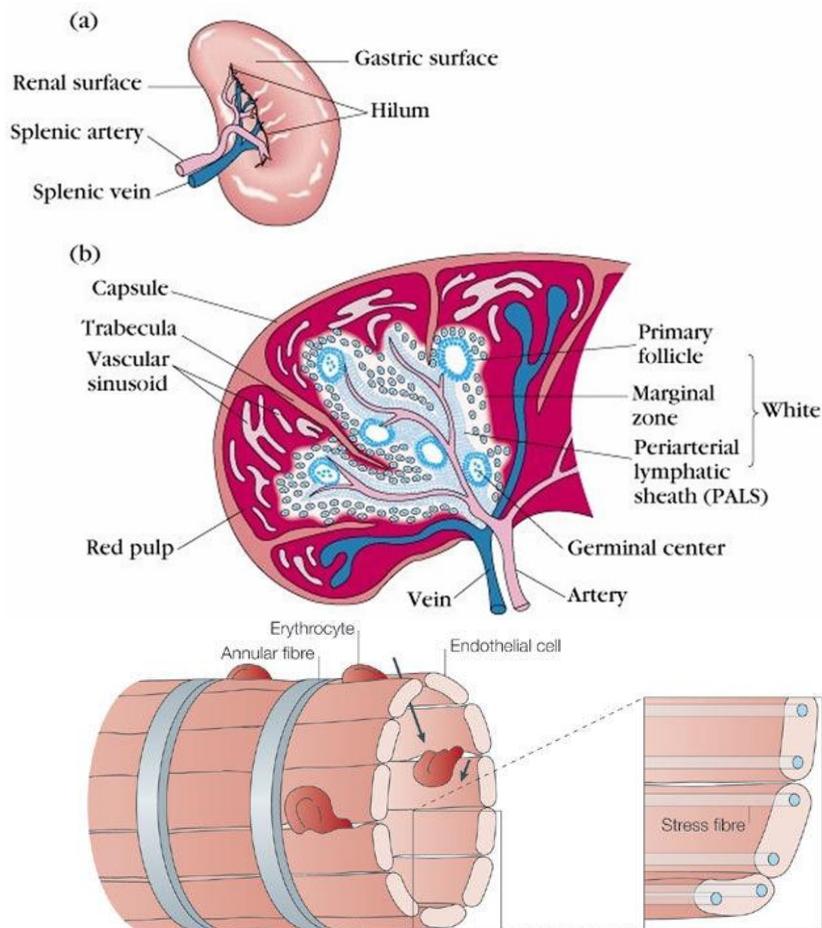

ERYTROCYTY

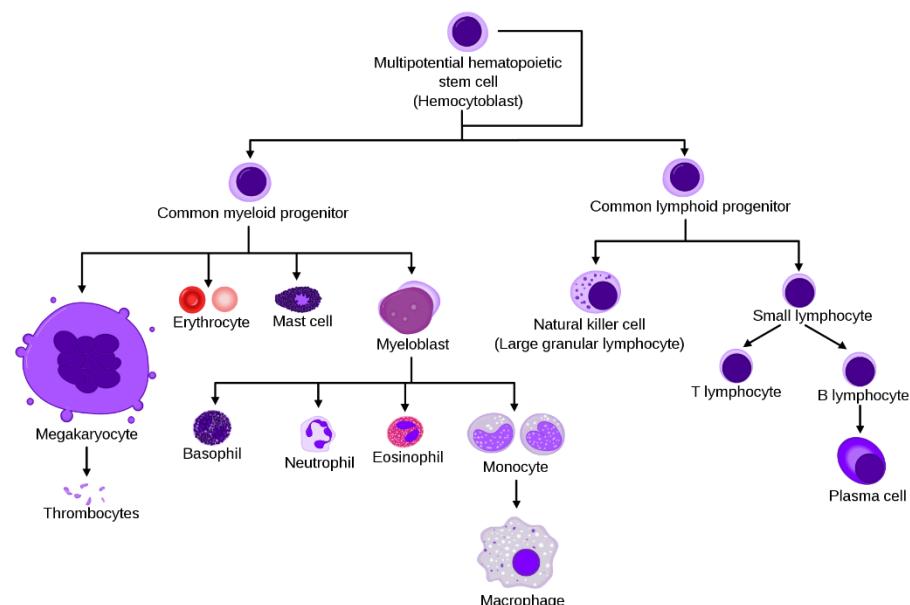
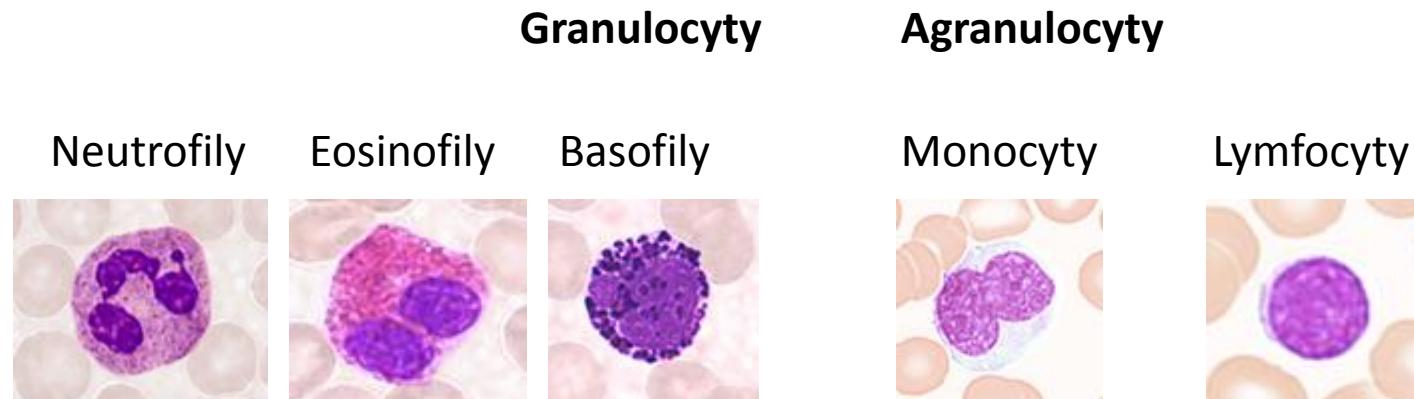
ERYTROCYTY

- Životnost 120 dní
- Konstantní poškození
- Opravy jsou nemožné
- Odstranění starých a poškozených erytrocytů ve slezině

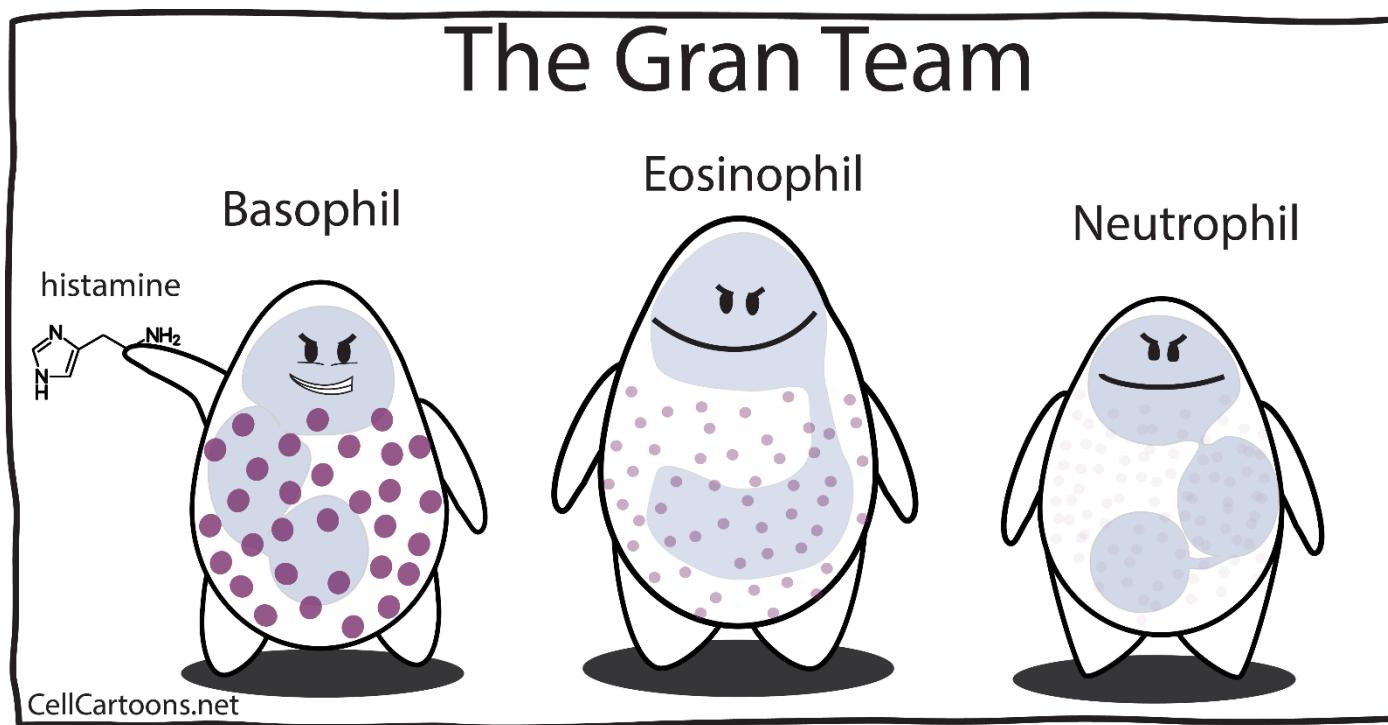
LEUKOCYTY

- imunitní odpověď
- morfologická klasifikace – **přítomnost cytoplazmatických granul**
(neodpovídá schématu hematopoeze)

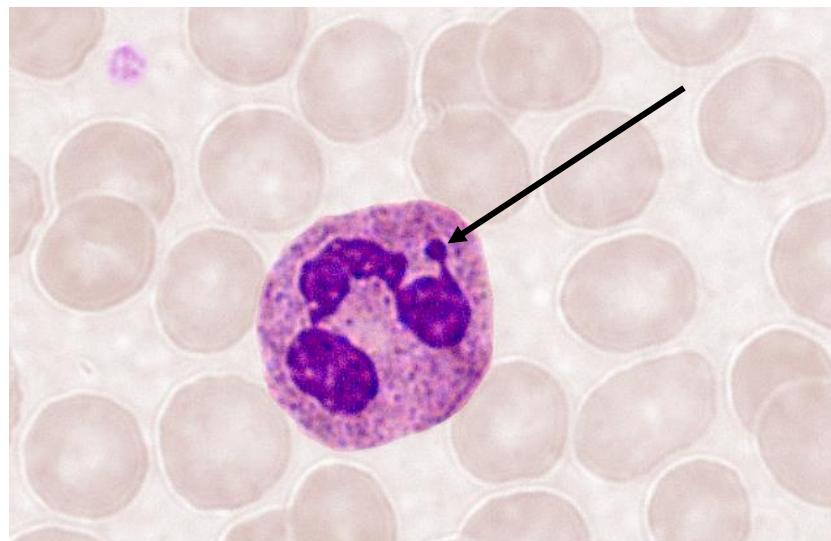
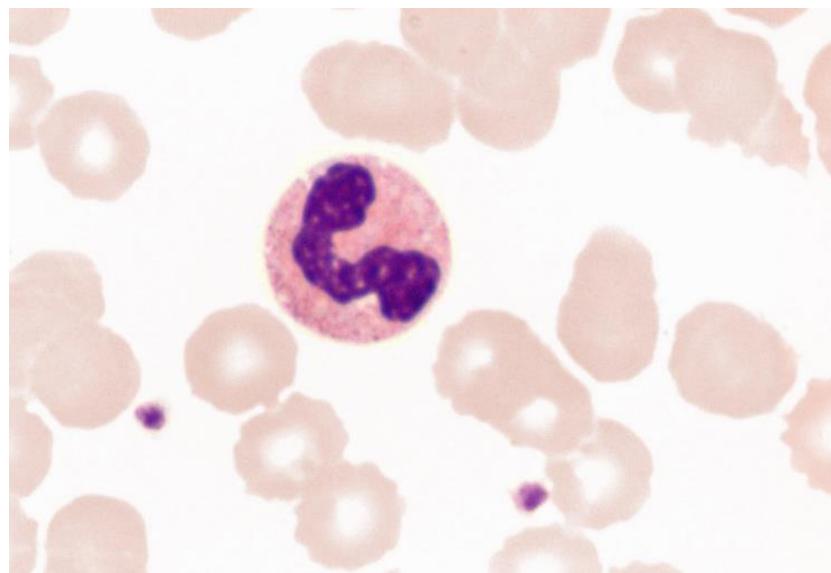
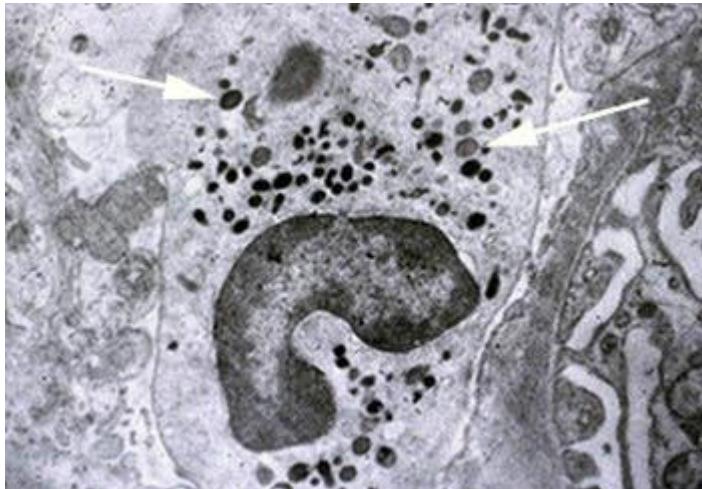
GRANULOCYTY

- Lyzosomy (primární, azurofilní, nespecifická granula)
- Specifická (sekundární) granula
- Polymorfní jádro
- Terminálně differencované
- Krátká životnost
- Redukované ER, GA i počet mitochondrií (anaerobní glykolýza)
- Apoptóza

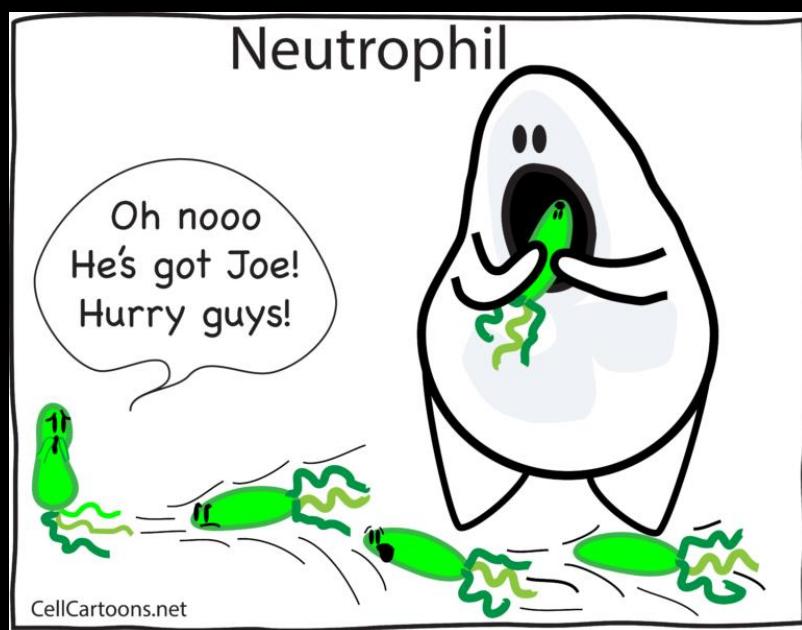
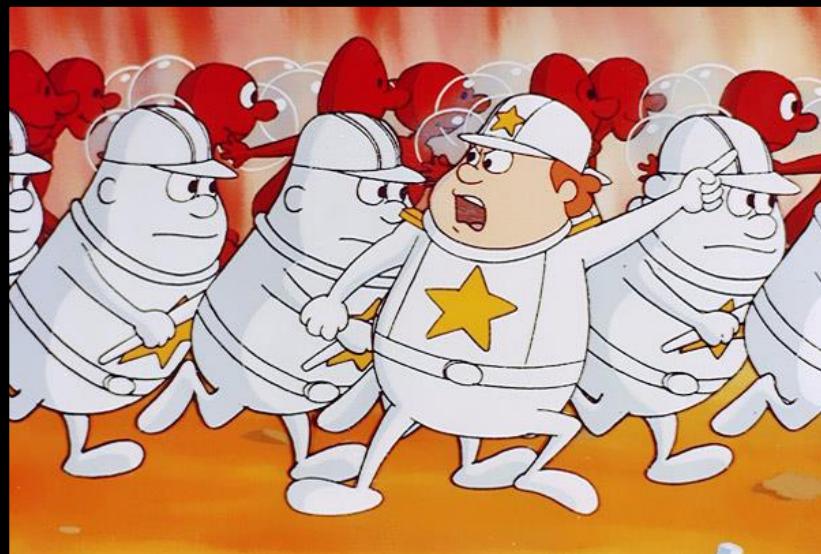

NEUTROFILNÍ GRANULOCYTY

- **Neutrofily**
  - 50-70% cirkulujících leukocytů
  - $\varnothing > 12 \mu\text{m}$
  - Segmentované jádro
  - Barrovo tělíska u žen
  - **Azurofilní (primární) granula**
    - myeloperoxidáza, lysozym, proteázy, defensiny
  - **Neutrofilní (sekundární) granula**
    - kolagenáza, baktericidní enzymy
  - Chemotaxe dalších leukocytů
  - Mikrofágy
-
- **Neutrofilní tyčka**
  - **Neutrofilní segment**

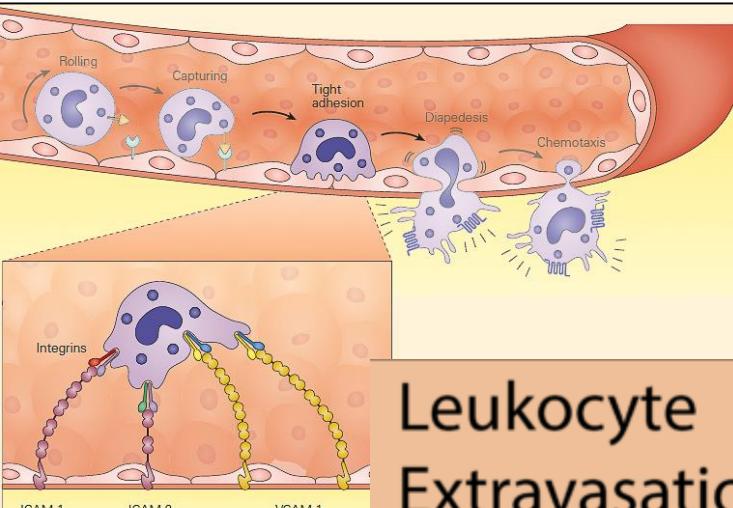

NEUTROFILNÍ GRANULOCYTY

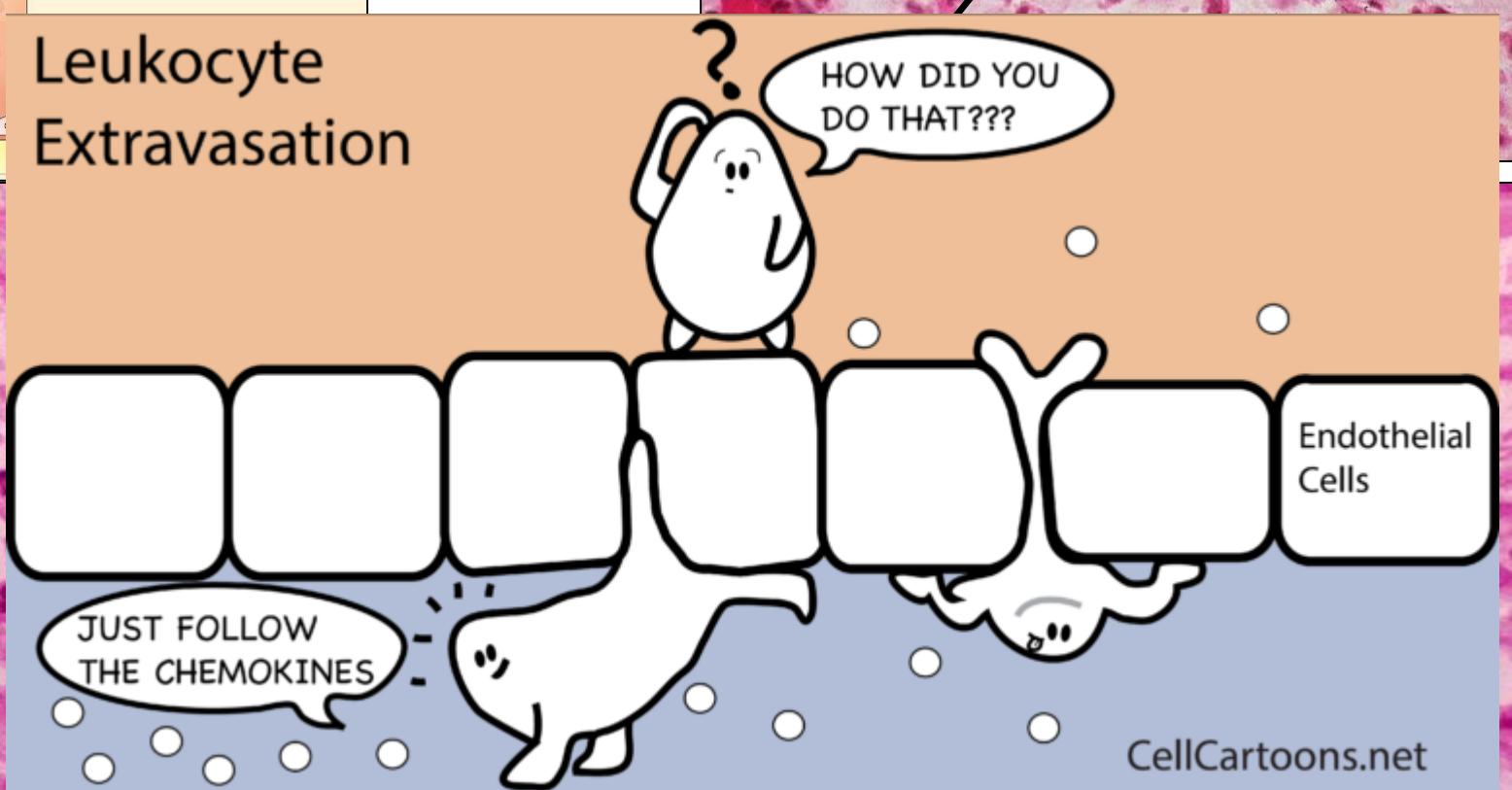
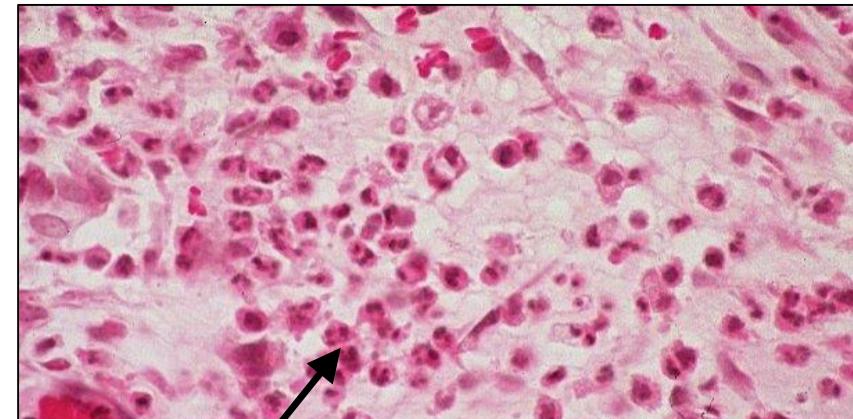

GRANULOCYTY

- **Extravazace (diapedeza)**

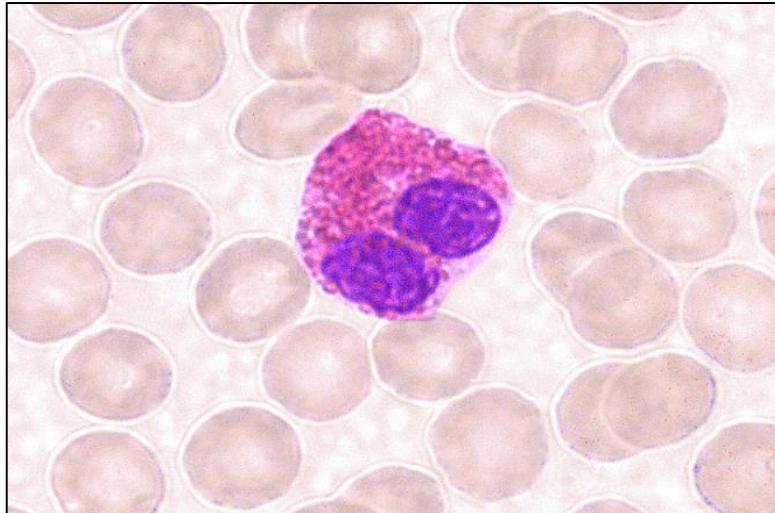
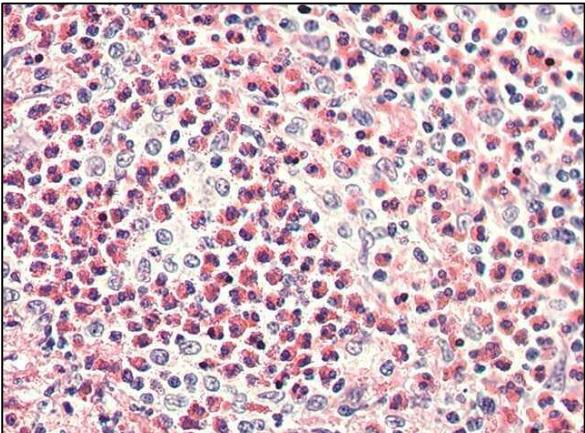

Leukocyte
Extravasation

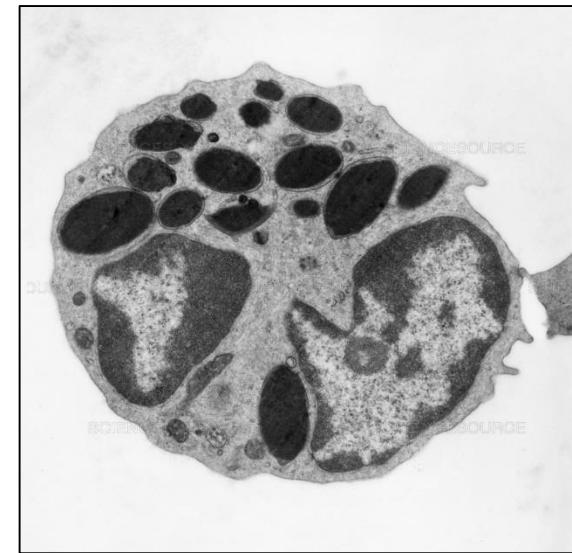
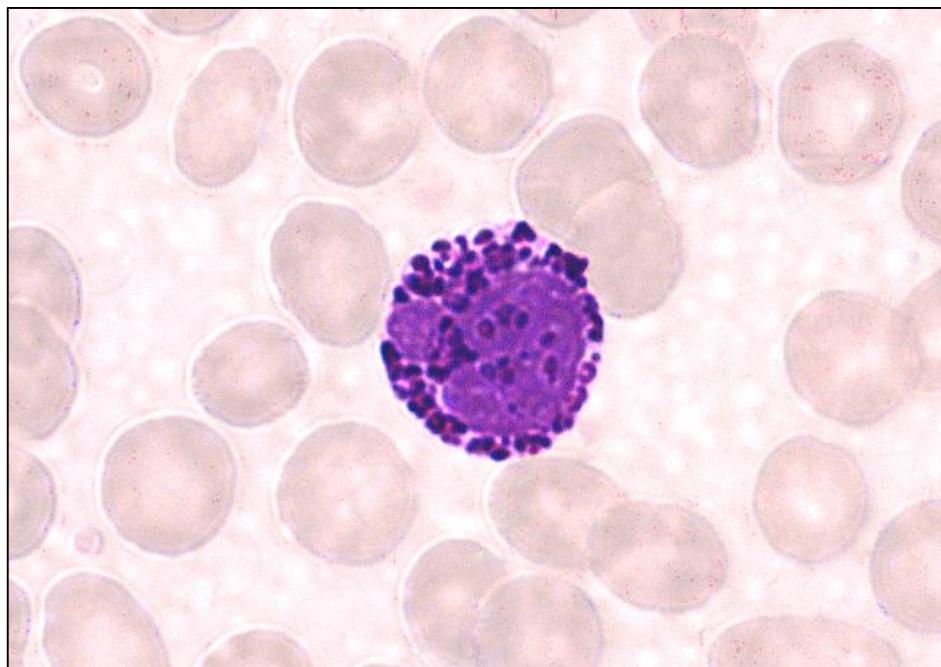
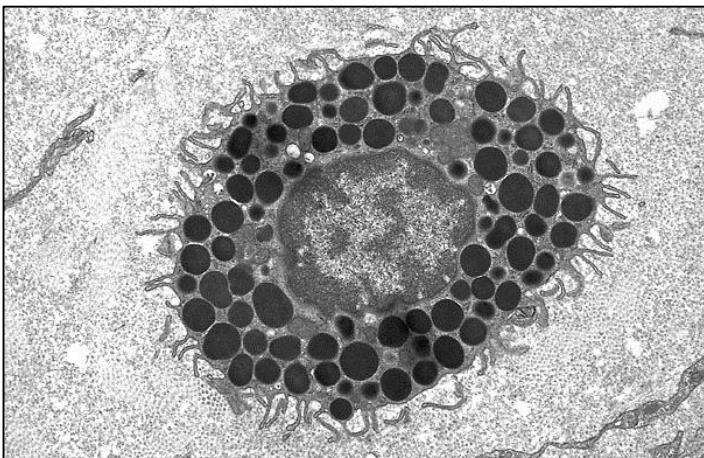
EOZINOFILNÍ GRANULOCYTY

- **Eozinofily**
- 1-4% cirkulujících leukocytů
- $\varnothing$ 12-15 μm
- Nepravidelné, typicky dvousegmentové jádro
- **Azurofilní (primární) granula**
  - myeloperoxidáza, lysozym, proteázy, defensiny
- **Eozinofilní (sekundární) granula**
  - jasně červená (eosinofilní)
  - hlavní bazický protein
  - peroxidáza
  - cytokiny, chemokiny
- Chemotaxe dalších leukocytů
- Fagocytóza komplexů antigen-protilátka
- Parazitární infekce, alergické reakce
- Chronický zánět

BAZOFILNÍ GRANULOCYTY

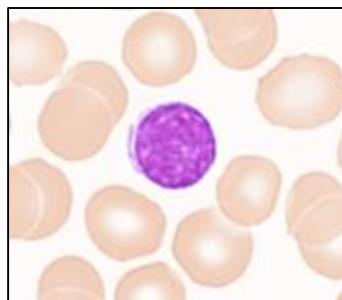
- **Bazofily**
- <1% cirkulujících leukocytů
- $\varnothing 12 \mu\text{m}$
- Nepravidelné, dvousegmentové jádro, maskované granuly
- **Azurofilní (primární) granula**
  - myeloperoxidáza, lysozym, proteázy, defensiny
- **Bazofilní (sekundární) granula**
  - $0.5 \mu\text{m}$
  - velká tmavá (basofilní)
  - heparin, histamin - vazodilatace
  - fosfolipáza A
- Analoga žírných buněk
- Receptory pro IgE
- Alergie, anafylaxe, zánět

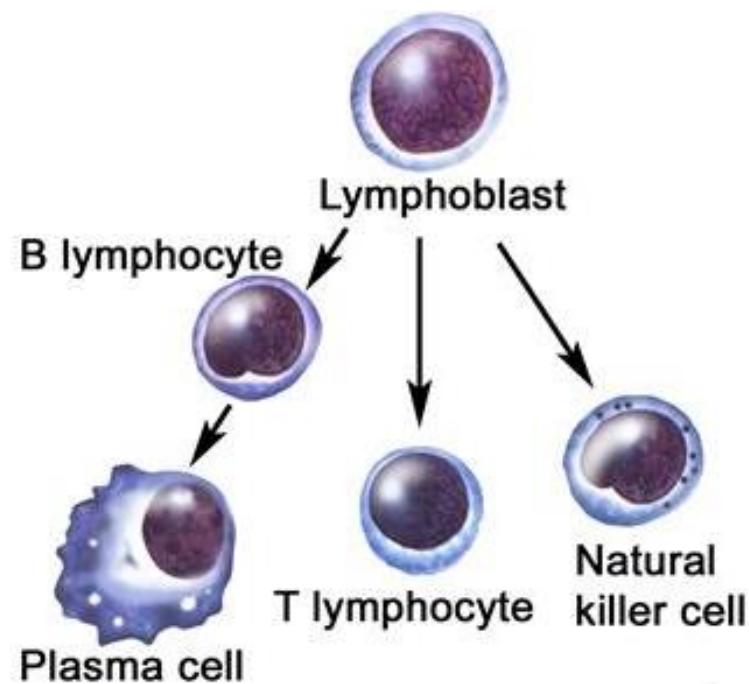
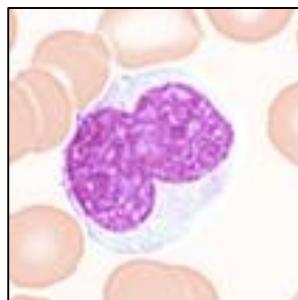
AGRANULOCYTY

- Pouze lyzosomy (azurofilní, nespecifická granula)
- Specifická granula chybí
- Nesegmentované jádro

Lymfocyty

Monocyty

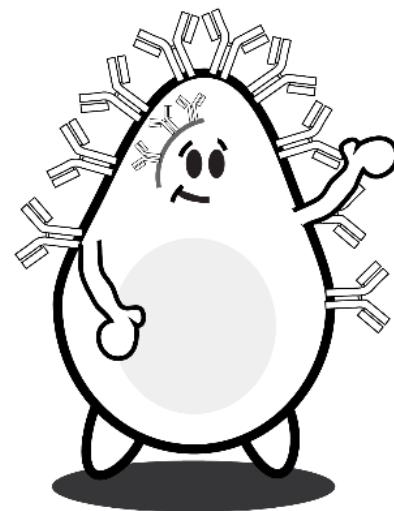

Lymphocytes

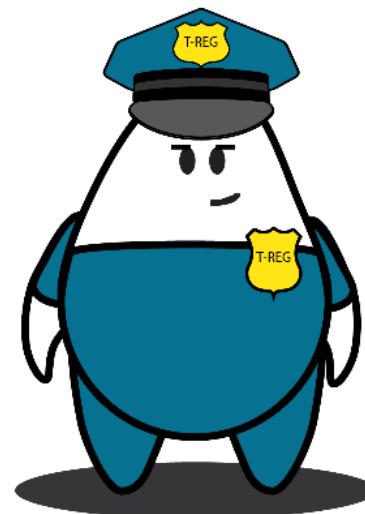
CD8 T Cell

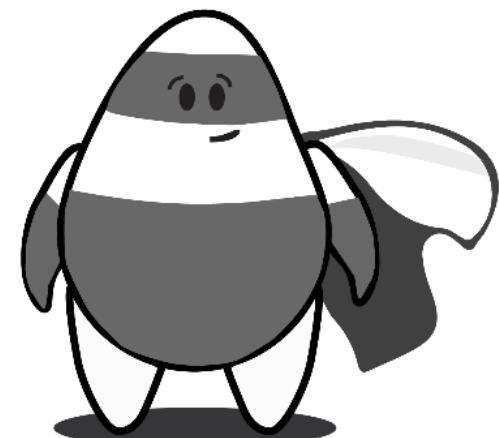
B Cell

Regulatory
T Cell

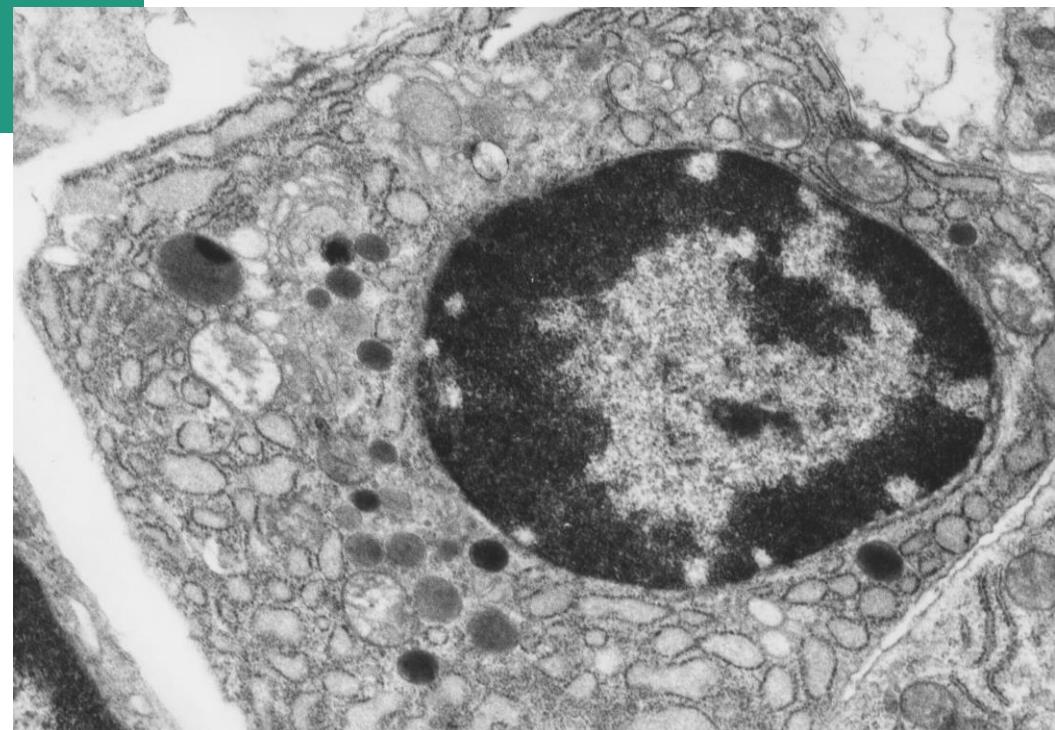
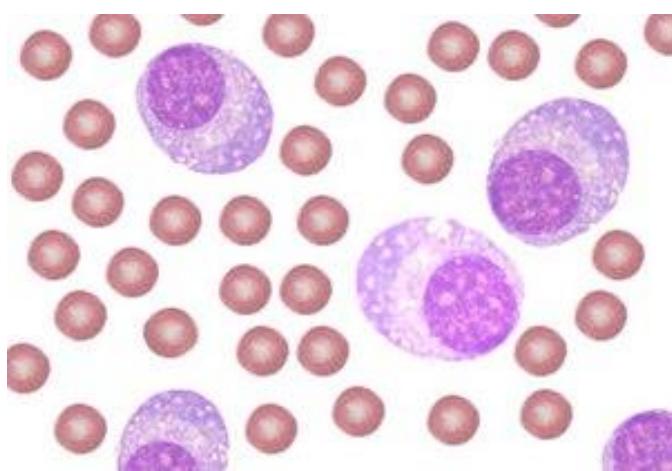
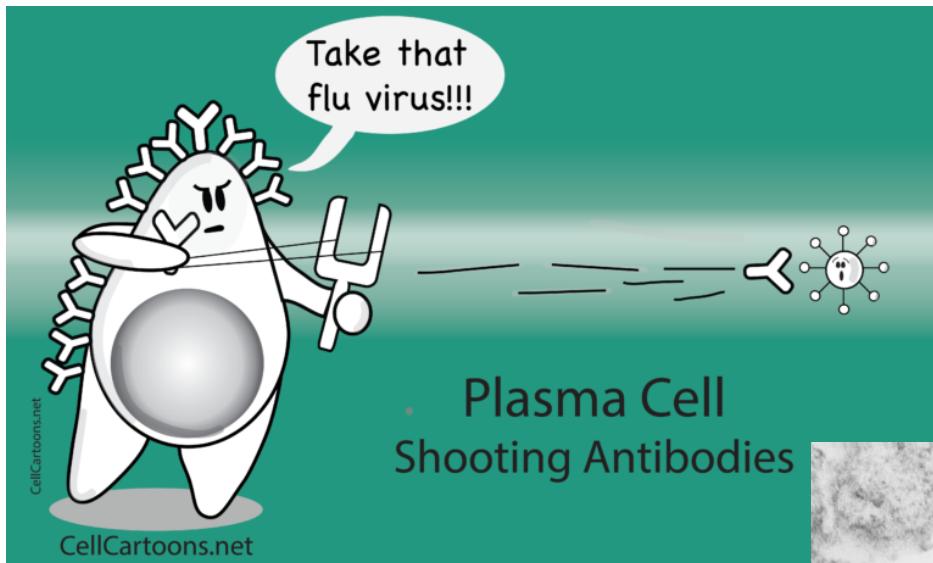

CD4 T Cell

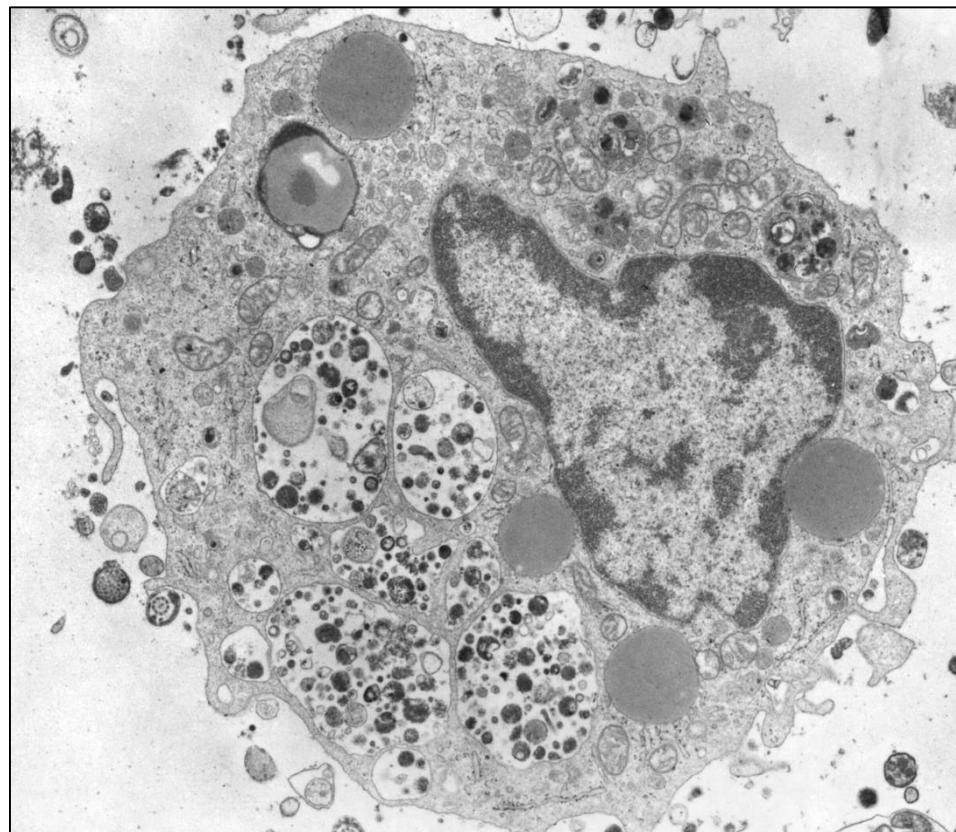
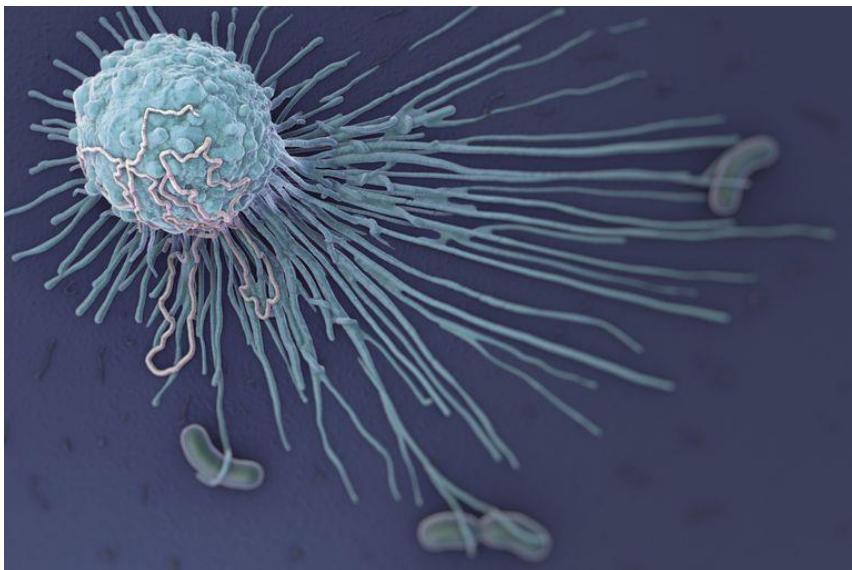
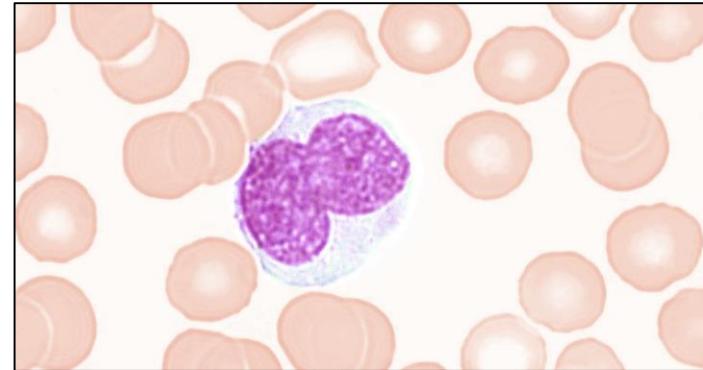
LYMFOCYTY

- Plazmatické buňky

MONOCYTY

- $\varnothing 12-15 \mu\text{m}$
- Cirkulující prekurzory makrofágů, osteoklastů, mikroglií, Kupferových buněk a dendritických buněk
- Mononukleární fagocytární systém
- Velké oválné (fazolovité) jádro s méně kondenzovaným chromatinem a 2-3 jadérky
- Bazofilní cytoplazma
- Azurofilní granula

https://www.youtube.com/watch?v=R279Cs1_ltg

TROMBOCYTY

- Bezjaderné buněčné fragmenty
- $\varnothing 2\text{-}3 \mu\text{m}$, tvar disku
- hyalomera, granulomera
- $150\text{-}400 \times 10^3/\mu\text{l}$
- srážení krve, oprava poškození cévní stěny

α -granula
300-500 nm

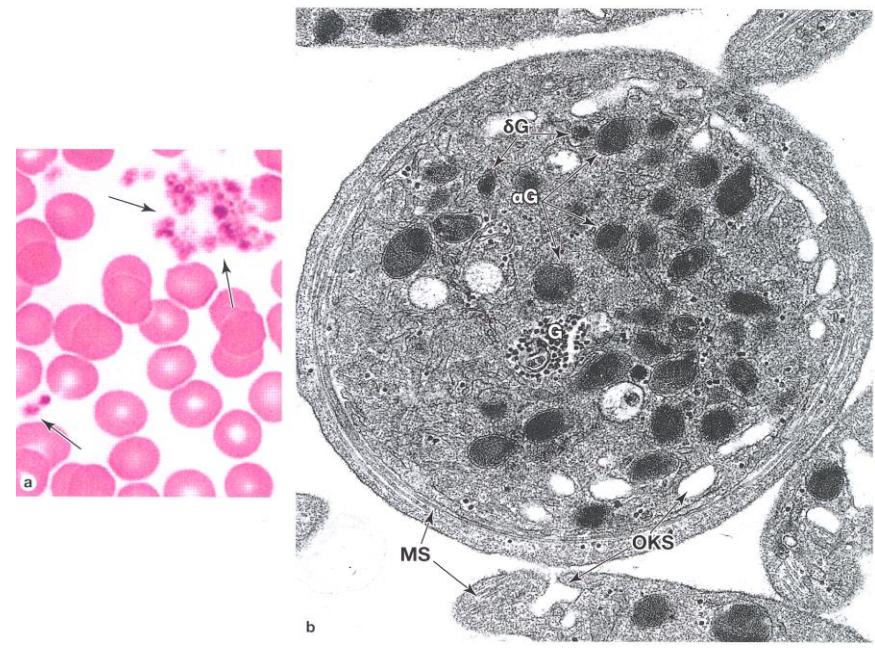
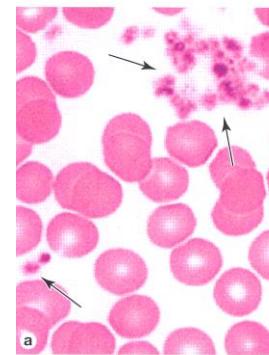
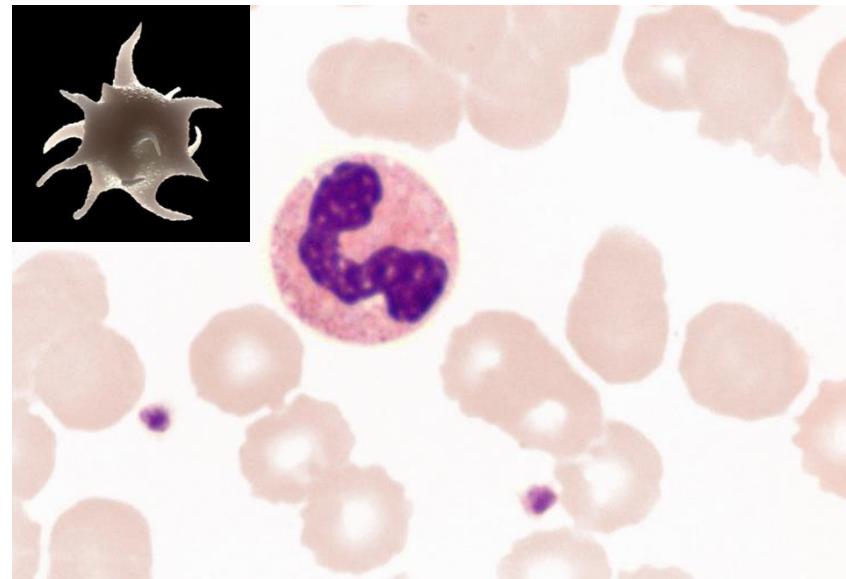
fibrinogen, PDGF

δ -granula
250-300 nm

serotonin, Ca^{++}
pyrophosfát
ADP, ATP

λ -granula
175-200 nm

lyzosomální enzymy

TROMBOCYTY

1. Primární agregace destiček

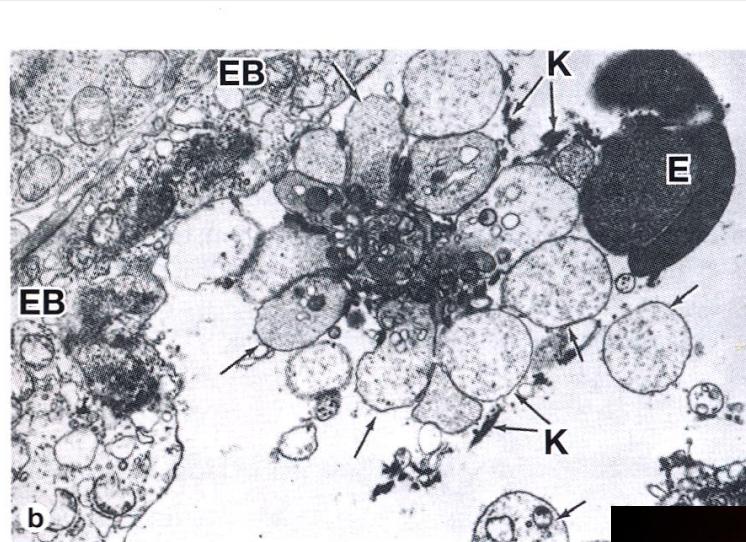
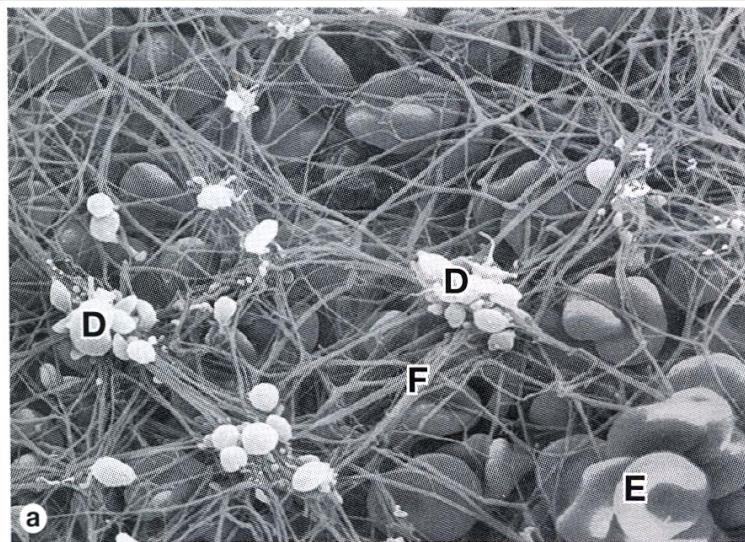
- narušení endotelu, obnažení kolagenních vláken
- destičková zátka

2. Sekundární agregace destiček

- srážecí faktory, ADP z agregovaných trombocytů – další trombocyty – **bílý trombus**

3. Koagulace – srážení krve

- tvorba fibrinové sítě zachycující erytrocyty – **červený trombus**

4. Retrakce trombu

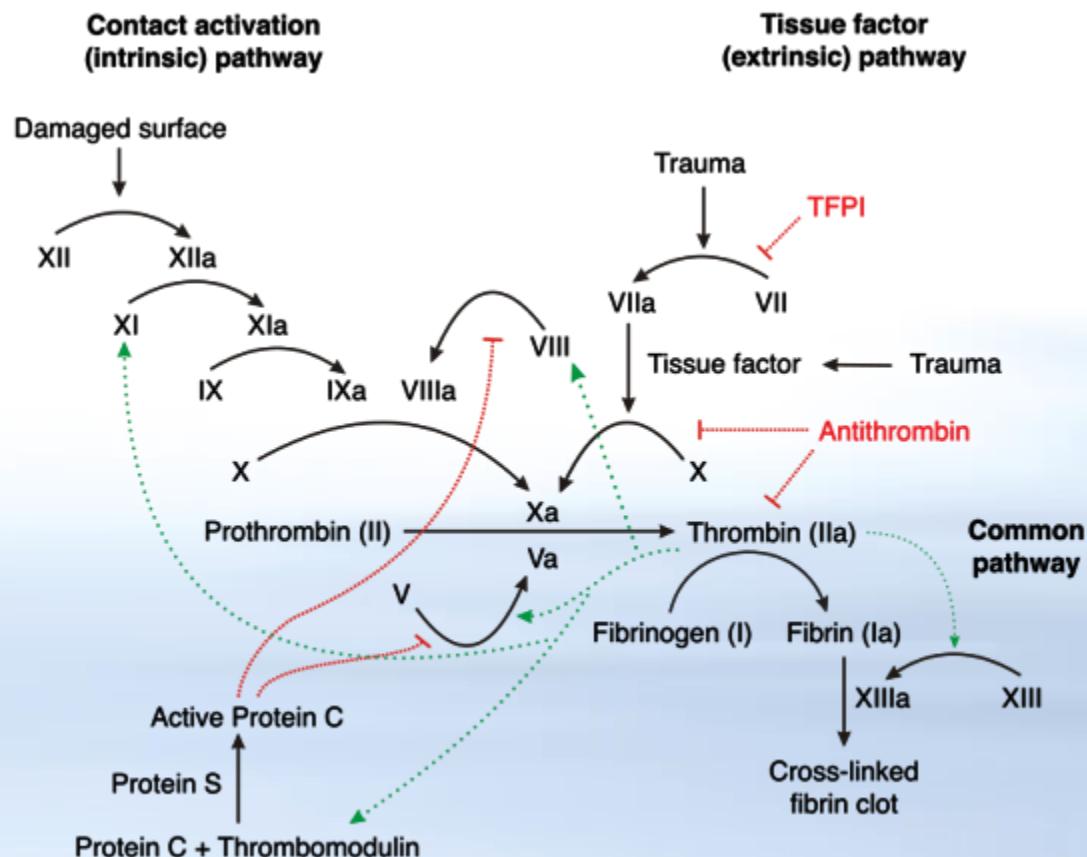
- kontrakce sraženiny (destičkový aktin a myosin)

5. Trombolýza

- rozpuštění sraženiny (plazmin) a hojení tkáně

TROMBOCYT

DIFERENCIÁLNÍ BÍLÝ OBRAZ KREVNÍ

Norma

Neutrofily   tyčky   **4 %**

segmenty   **67 %**

1:17

posun doleva

zvýšený počet tyček

posun doprava

zvýšený počet segmentů

Eozinofily   **3 %**

Bazofily   **1 %**

Lymfocyty   **20 %**

Monocyty   **5 %**

$\sum = 100 \%$

DIFERENCIÁLNÍ BÍLÝ OBRAZ KREVNÍ

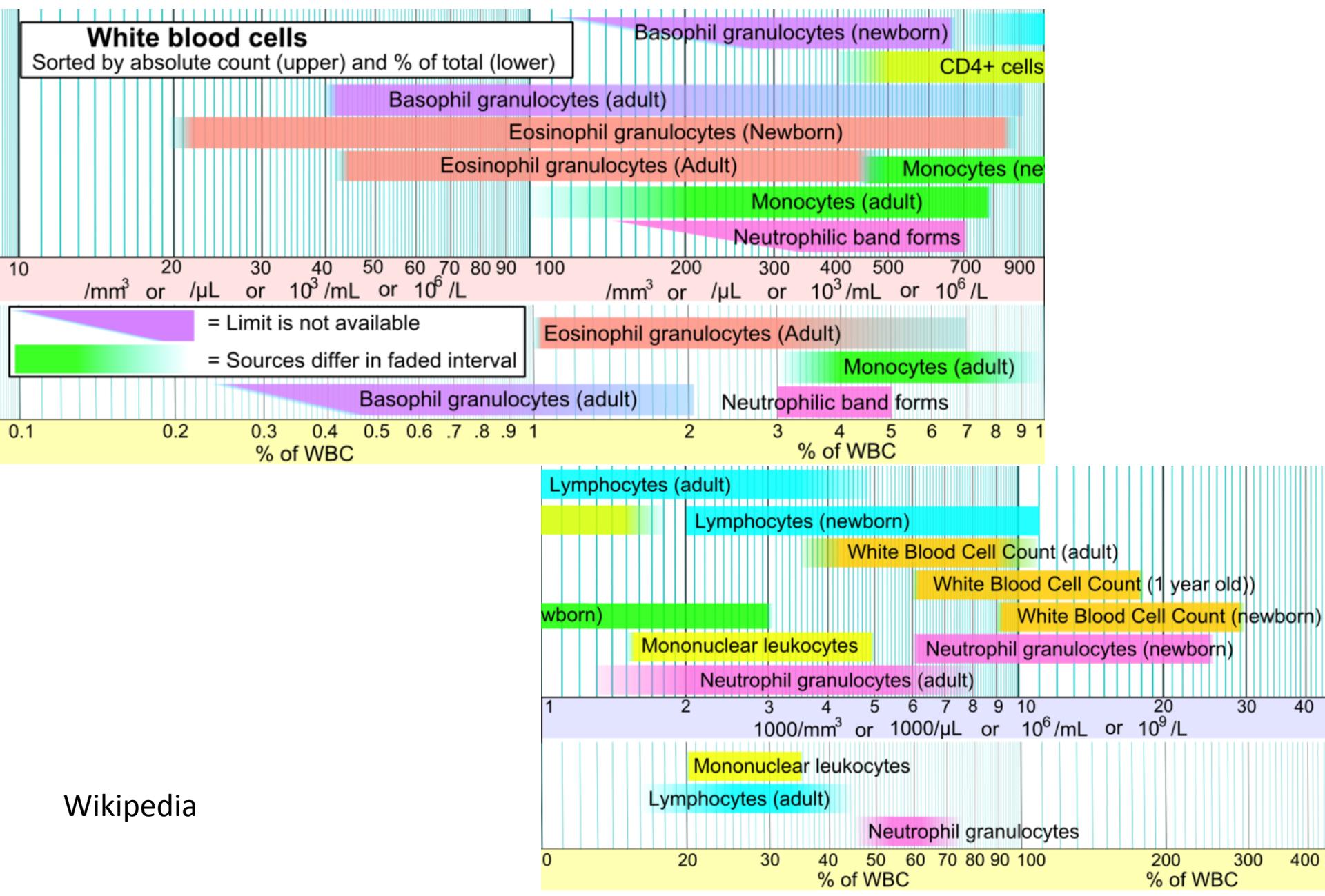
Odchylky od normy

	↑	↓
Neutrofily	neutrofilní granulocytóza	neutrofilní granulocytopenie
Eozinofily	eozinofilní granulocytóza	eozinofilní granulocytopenie
Bazofily	bazofilní granulocytóza	bazofilní granulocytopenie
Lymfocyty	lymfocytóza	lymfocytopenie
Monocyty	monocytóza	monocytopenie

Příklad populační variability

Neutrofily	tyčky	0-5 %
	segmenty	35-85 %
Eozinofily		0-4 %
Bazofily		0-1 %
Lymfocyty		20-50 %
Monocyty		2-6 %

DIFERENCIÁLNÍ BÍLÝ OBRAZ KREVNÍ

DIFERENCIÁLNÍ BÍLÝ OBRAZ KREVNÍ

Závislost na věku

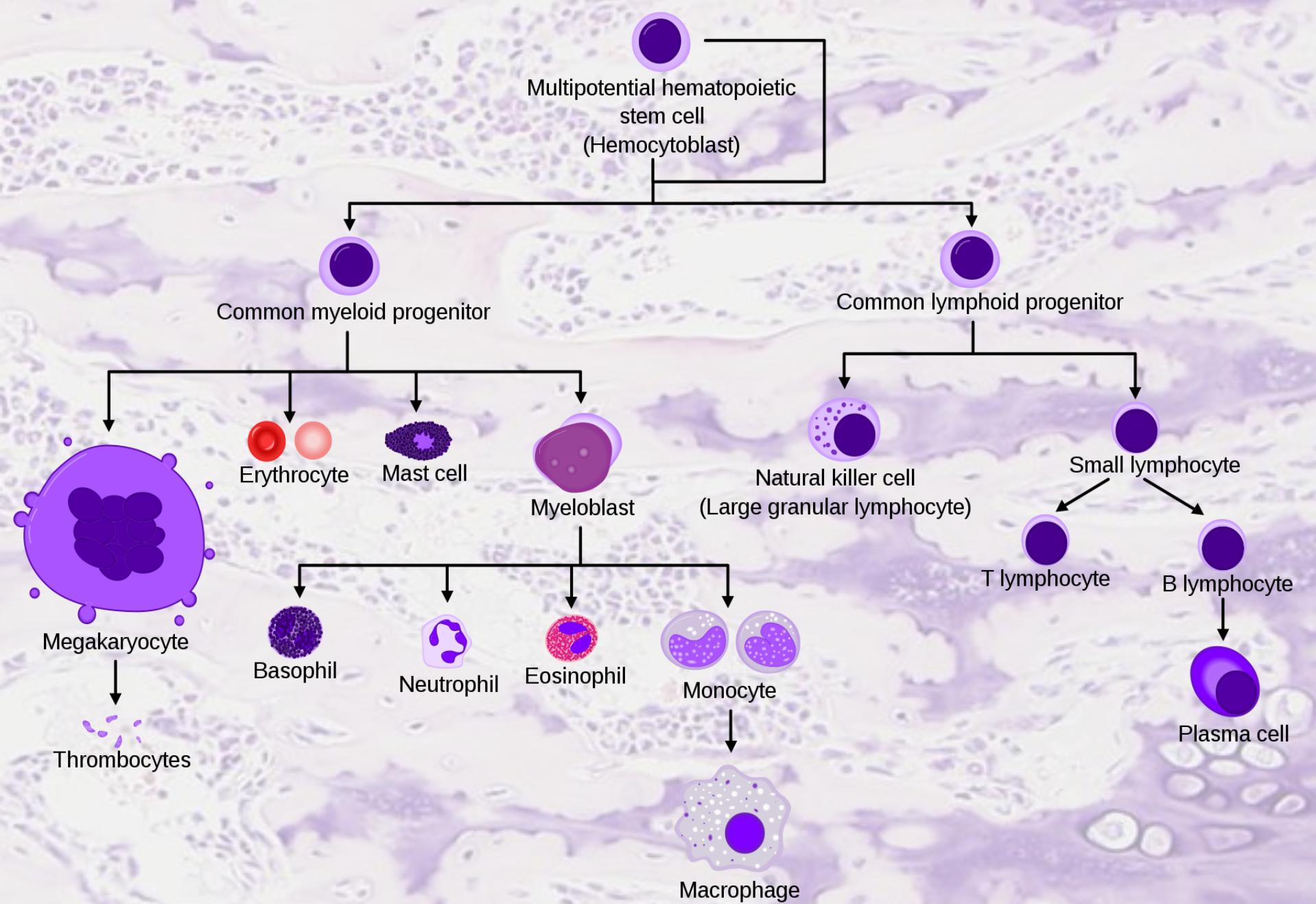
Age	Leukocytes ($\times 10^3$)	Neutrophils (%)	Lymphocytes (%)	Monocytes (%)	Eosinophils (%)
Birth	18	61	31	6	2
1 week	12.2	45	41	9	4
1 mo	10.8	35	56	7	3
6 mo	11.9	32	61	5	3
1 yr	11.4	31	61	5	3
4 yr	9.1	42	50	5	3
10 yr	8.1	54	38	4	2
16 yr	7.8	57	35	4	3

WBC, White blood cell.

LEUKOCYTY – SHRNUTÍ

Leukocyt	Jádro	Granula	%	Životnost	Funkce
<u>Granulocyty</u>					
Neutrofily	3-5 segmentů	azurofilní + neutrofilní (světle růžová)	71	1-4 dny	mikrofág (bakterie)
Eozinofily	2 segmenty (laloky)	azurofilní + eozinofilní (jasně červená)	3	1-2 týdny	parazitické infekce (helminti), modulace lokální imunitní reakce
Bazofily	2 segmenty nebo tvar „S“	azurofilní + bazofilní (modrofialová)	1	měsíce	modulace lokální imunitní reakce, uvolnění histamINU
<u>Agranulocyty</u>					
Lymfocyty	kulaté	nejsou	20	hodiny – roky	adaptivní imunita, mnoho funkcí
Monocyty	ledvinovité	jen azurofilní	5	hodiny – roky	prekurzory buněk monocyto- makrofágového systému

HEMATOPOEZE

ERYTROPOEZE

- 2×10^{11} nových erytrocytů denně

- **proerytroblast** (~14-19 µm)

- mitoticky aktivní
- dominantní, kulaté jádro s 1-2 jadérky
- mírně bazofilní cytoplazma

- **bazofilní erytroblast** (~13-16 µm)

- mitoticky aktivní
- heterochromní jádro s nezřetelnými jadérky
- bazofilní cytoplazma

- **polychromatofilní erytroblast** (~13-16 µm)

- mitoticky aktivní
- **produkce hemoglobinu**
- šedomodrá cytoplazma – bazofilní (polyribosomy a acidofilní aspekt (hemoglobin))
- heterochromní jádro (šachovnice)

- **ortochromatofilní erytroblast** (~8-10 µm)

- mitoticky neaktivní
- malé, kompaktní, excentrické, pyknotické jádro → extruze
- mírně acidofilní cytoplazma s bazofilními reziduji

- **reticulocyt** (polychromatofilní erytrocyt, ~ 7-8 µm)

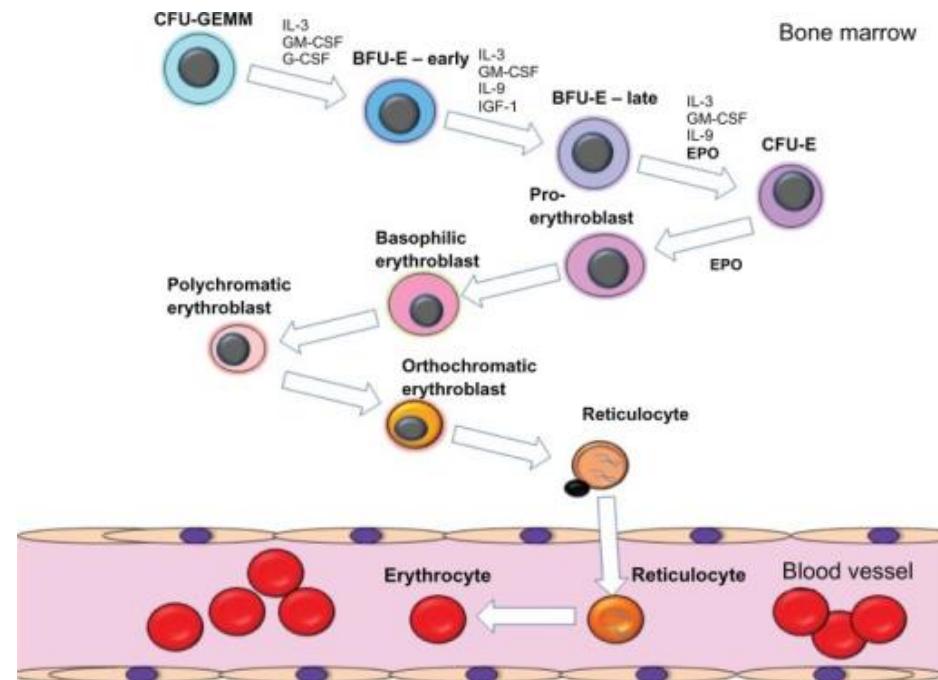
- **nemá jádro, stále sférická buňka**

- acidofilní cytoplazma
- *substantia reticulofilamentosa* – speciální barvení (brilliant cresyl blue)

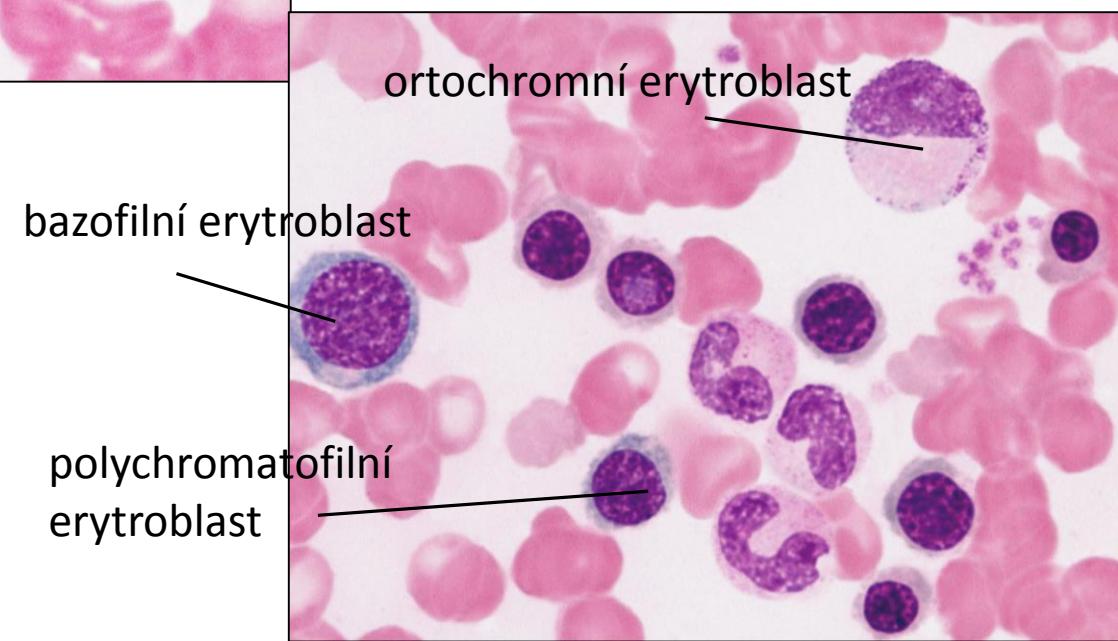
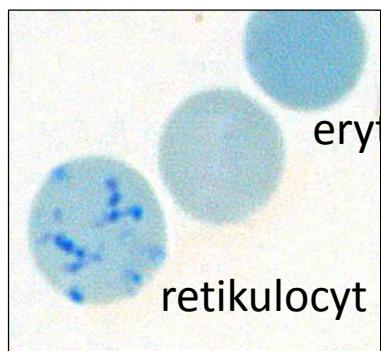
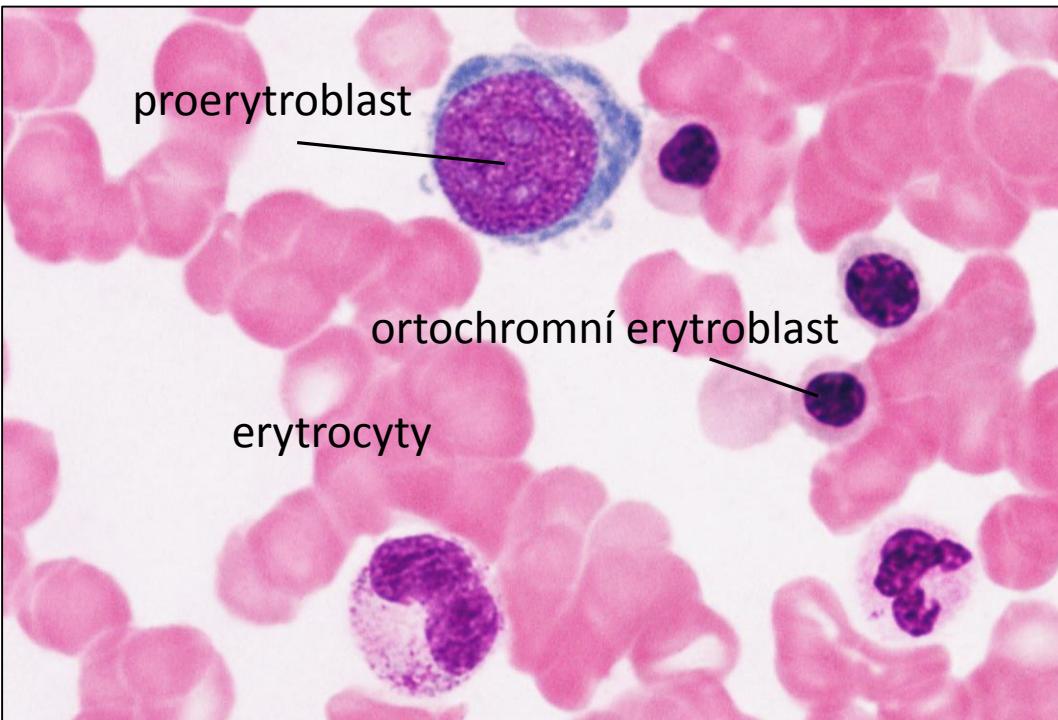
- **erytrocyt** (~7-8 µm)

- **bezjaderný, bikonkávní disk**

- acidofilní cytoplazma

ERYTROPOEZE

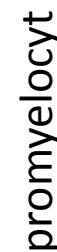
GRANULOPOEZE

- **myeloblast** (~15 µm)
  - mitoticky aktivní
  - kulaté nebo oválné jádro, bohatý euchromatin
  - 2-6 jadérek
  - slabě bazofilní cytoplazma bez granul
- **promyelocyt** (~15-24 µm)
  - mitoticky aktivní
  - kulaté nebo oválné jádro, částečně kondenzovaný chromatin
  - slabě bazofilní cytoplazma s azurofilními granuly
- **neutrofilní, eozinofilní a bazofilní myelocyt** (~10-16 µm)
  - mitoticky aktivní
  - kulaté nebo oválné jádro, částečně kondenzovaný chromatin
  - zvyšující se počet specifických granul v cytoplazmě
- **neutrofilní, eozinofilní a bazofilní metamyelocyt** (~10-12 µm)
  - mitoticky neaktivní
  - podkovovité jádro s kondenzovaným chromatinem
- **neutrofilní, eozinofilní a bazofilní granulocyt** (~10-12 µm)
  - segmentace jádra
  - azurofilní i specifická granula

myeloblast

promyelocyt

myelocyt

metamyelocyt

granulocyt - tyčka

granulocyt - segment

GRANULOPOEZE

myeloblast

promyelocyt

neutrofilní myelocyt

polychromatofilní erythroblast

promyelocyt

Neutrofilní segment

neutrofilní
metamyelocyt

eosinofilní
myelocyt

promyelocyt

myeloblast

metamyelocyt

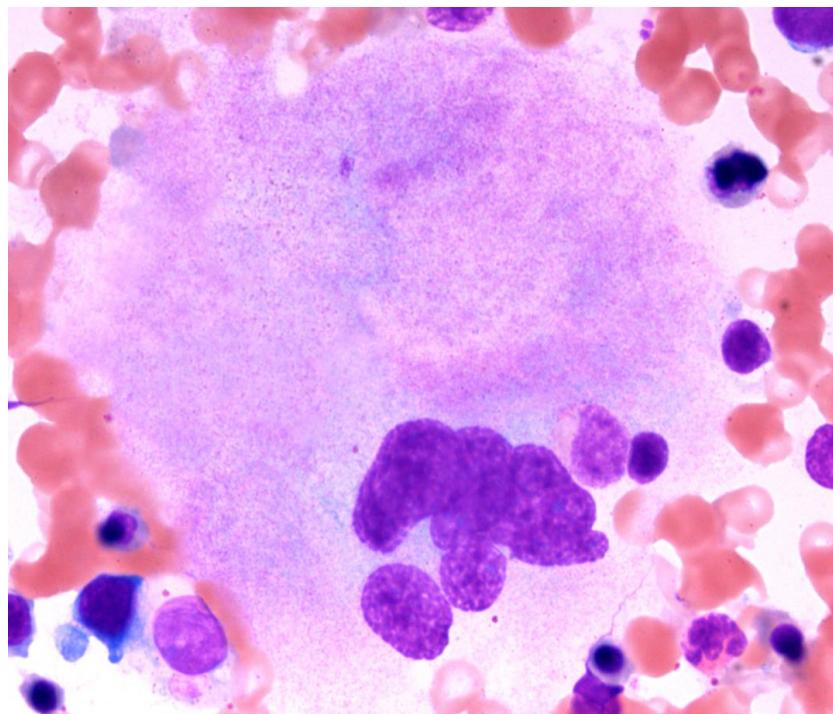
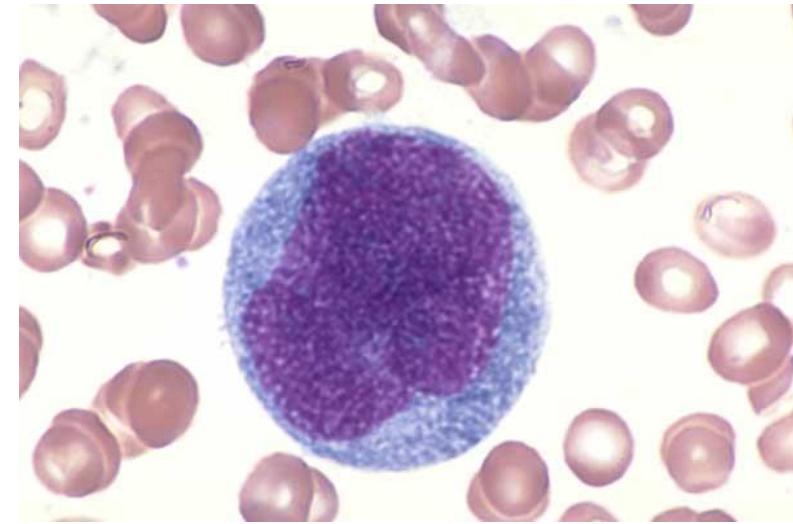
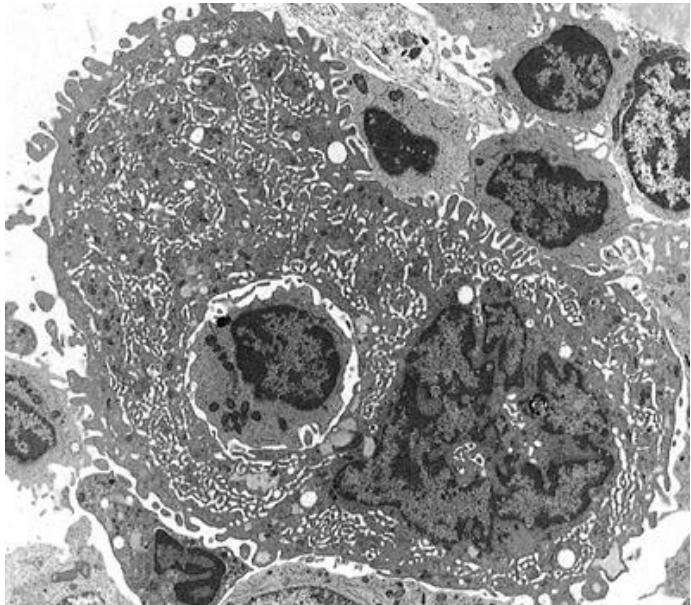
promyelocyt

granulocyt

myelocyt

TROMBOPOEZE

- **megakaryoblast** (až 30 µm)
  - velké, oválné jádro s nápadnými jadérky
  - bazofilní cytoplazma
  - série endomitóz
- **promegakaryocyt** (až 100 µm)
  - velká buňka s polyploidním jádrem (8n-64n)
- **megakaryocyt** (80-150 µm)
  - polyploidní jádro s laloky (8n-64n)
  - azurofilní a destičková granula
  - vícečetné centrioly, vyvinuté ER a Golgiho aparát
  - četné membránové invaginace – demarkační kanály (linie)

MONOCYTOPOÉZA A LYMFOPOÉZA

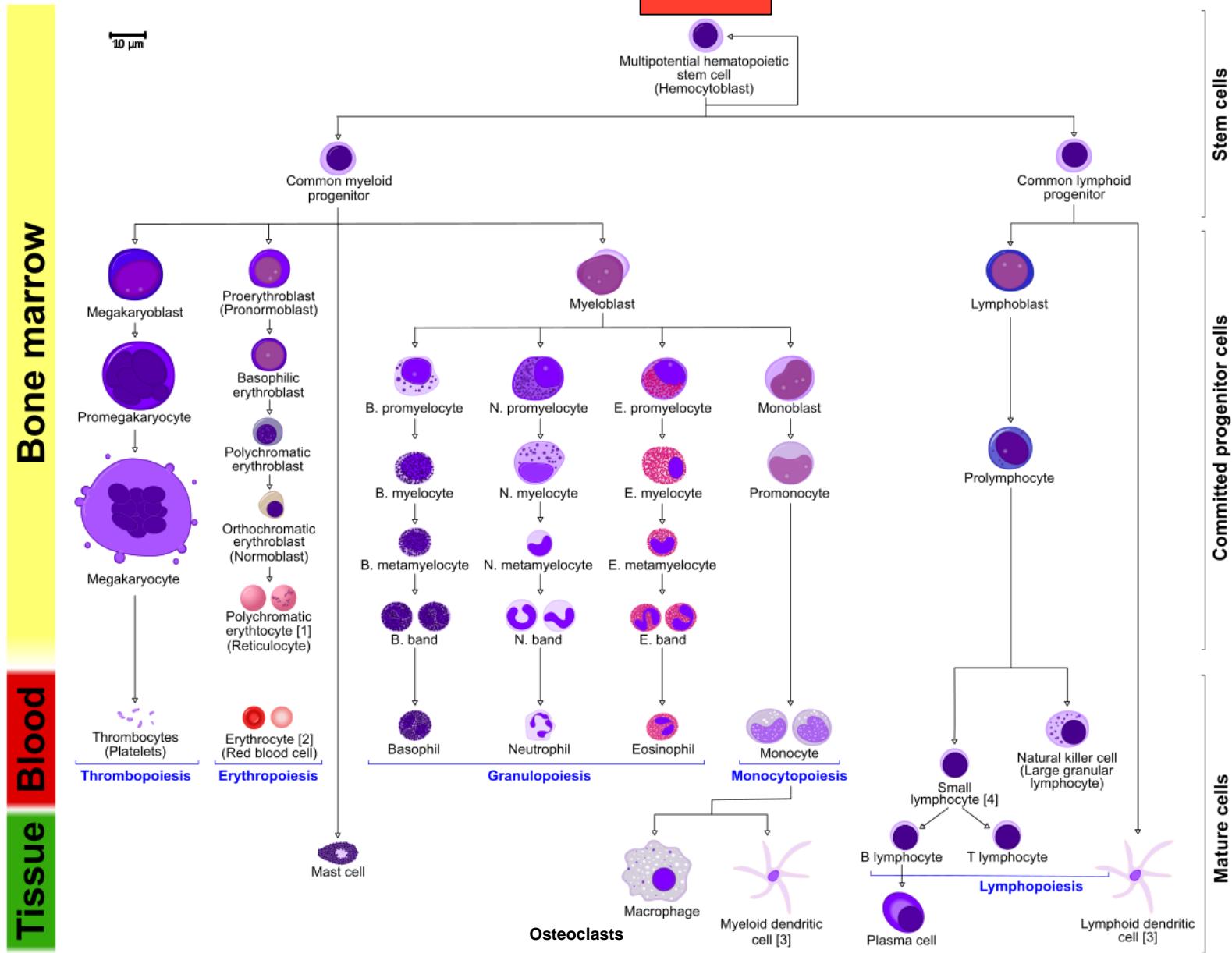
MONOCYTOPOÉZA

- **monoblast** (~16 µm)
  - mitoticky aktivní
  - kulaté nebo ledvinovité jádro s jadérky
  - mírně bazofilní cytoplazma
- **promonocyt** (~16-20 µm)
  - mitoticky aktivní (1-2)
  - velké jádro se zářezem, nepatrna jadérka
  - bazofilní cytoplazma
  - azurofilní granula
- **monocyt**
  - krátce v cirkulaci, poté opouští krevní oběh a diferencuje v tkáňové makrofágy

LYMPHOPOÉZA

- **lymfoblast** (~18-20 µm)
  - kulaté-oválné jádro s jadérky
  - mírně bazofilní cytoplazma bez azurofilních granul
- **prolymfocyt** (~12-15 µm)
  - maturace do lymfocytů
- **lymfocyt**
  - další maturace a diferenciace mimo kostní dřeň

PŘEHLED ADULTNÍ KRVETVORBY

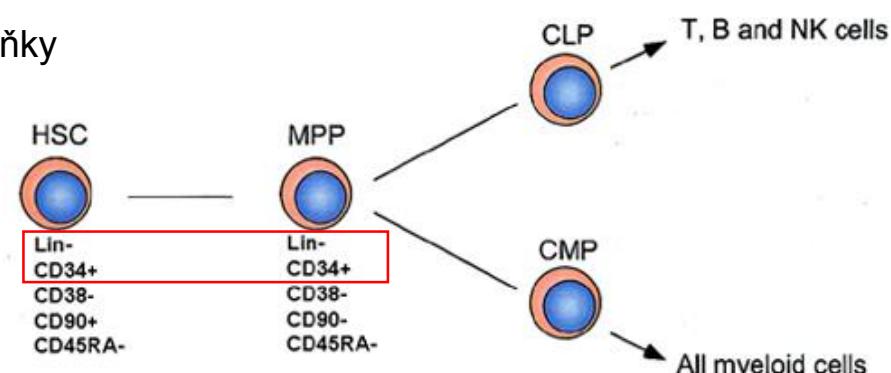
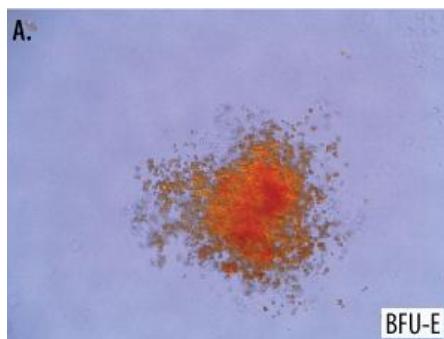
HEMATOPETICKÁ KMENOVÁ BUŇKA A PROGENITORY

- **Hematopetická kmenová buňka**

- Klidová, pomalý buněčný cyklus
- Transmembránový fosfoglykoprotein CD34⁺ - adheze v niche
- Neexprimuje povrchové markery determinovaných linií (je Lin⁻)
- Transplantace

- **Colony/Burst – Forming Unit – CFU/BFU**

- Progenitory jednotlivých linií – unipotentní kmenové buňky
- Tvoří kolonie in vitro

EMBRYONÁLNÍ KRVETVORBA

- **extraembryonální mezoblastická perioda (16-20. den – 8. týden)**

- žloutkový váček
- klasický model – hemangioblasty (bipotentní buňky)
- velké jaderné erytroidní buňky

- **aorta-gonad-mesonephros (28. den – 4. týden)**

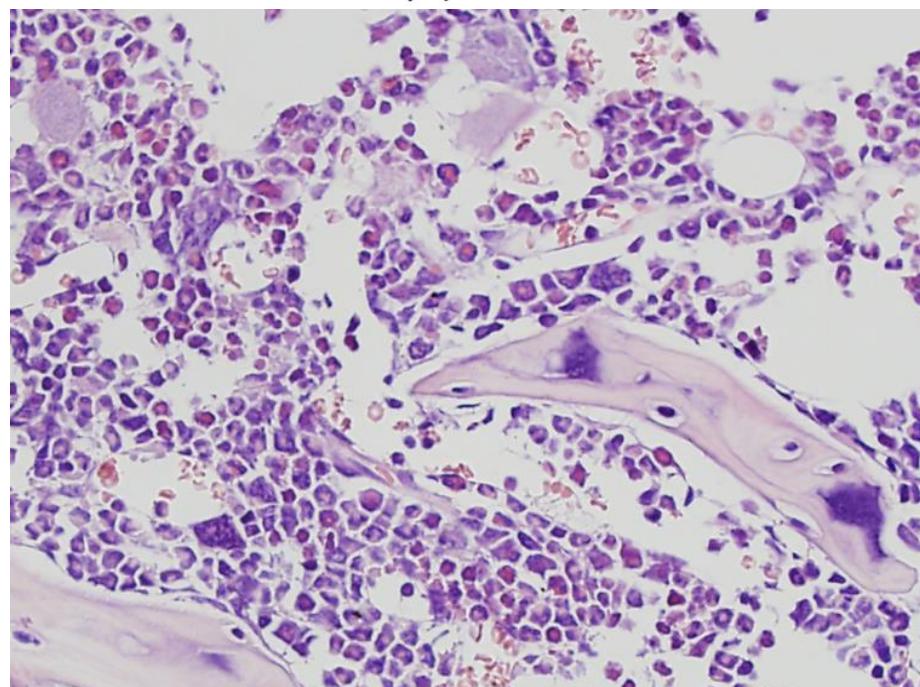
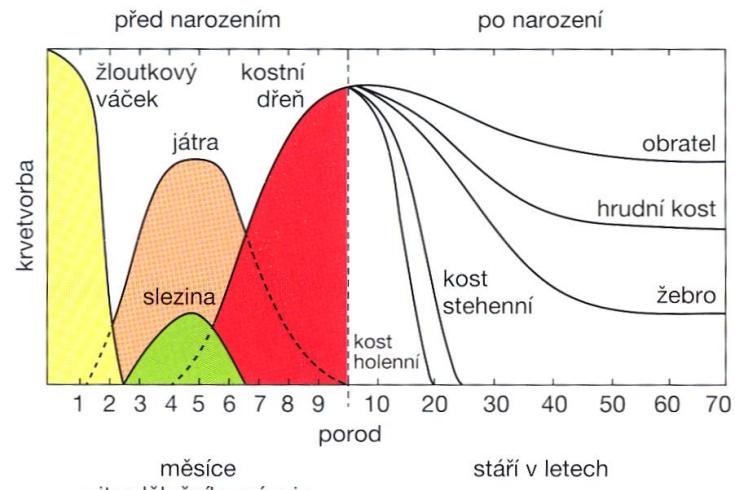
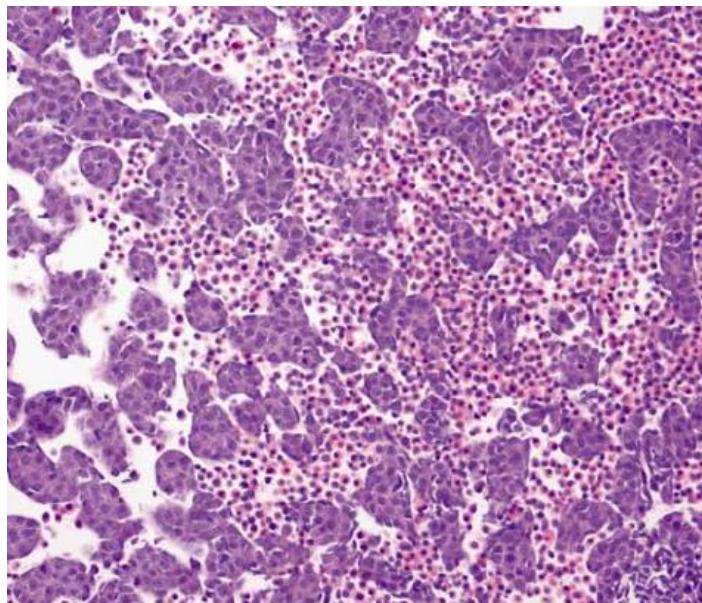
- para-aortické clustery v mezodermu splanchnopleury
- zdroj embryonálních krvetvorných kmenových buněk

- **hepatolienální perioda (1. měsíc – krátce po porodu)**

- kolonizace fetálních jater a sleziny

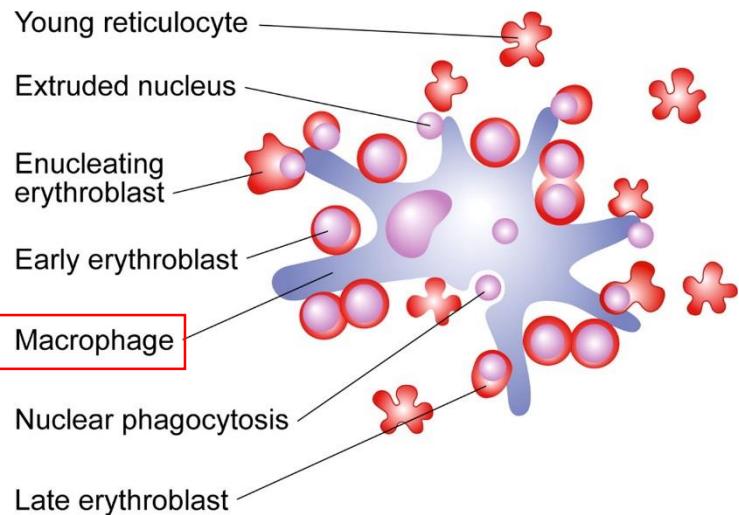
- **medulární perioda (4-6. měsíc – celý život)**

- kostní dřen

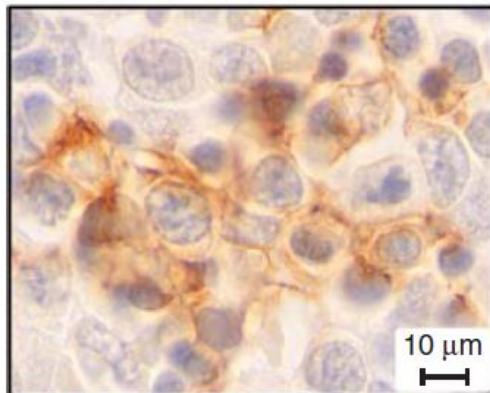

HEMATOPOETICKÉ OSTRŮVKY

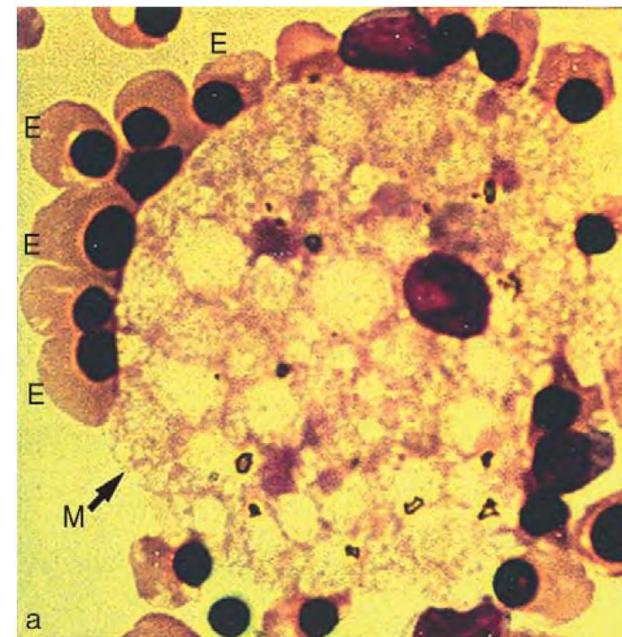
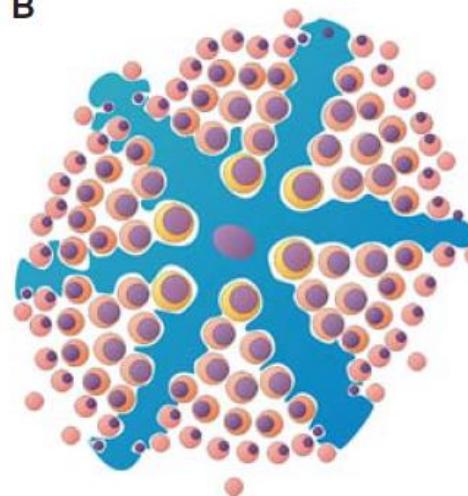
- Hepatolienální a medulární krvetvorba
- Erytroblastické ostrůvky

A

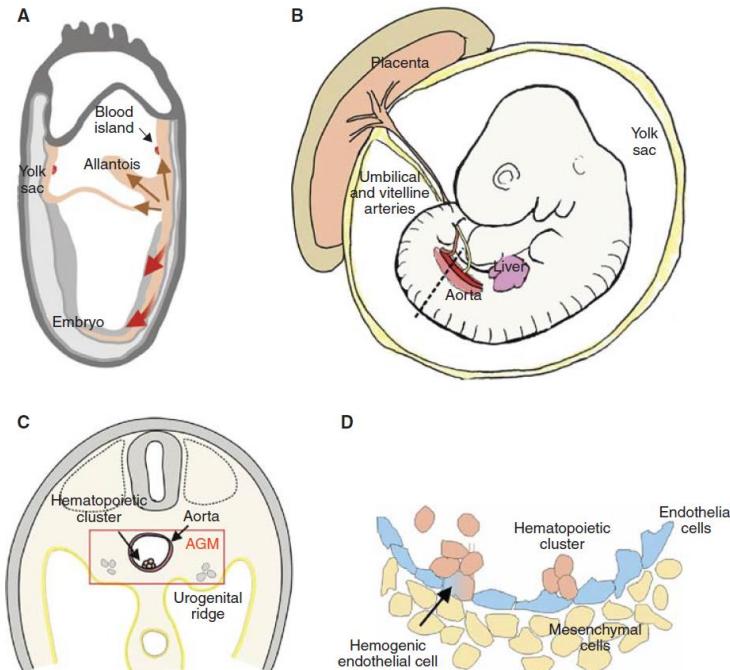
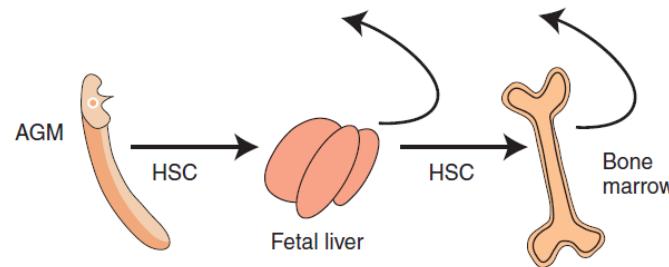
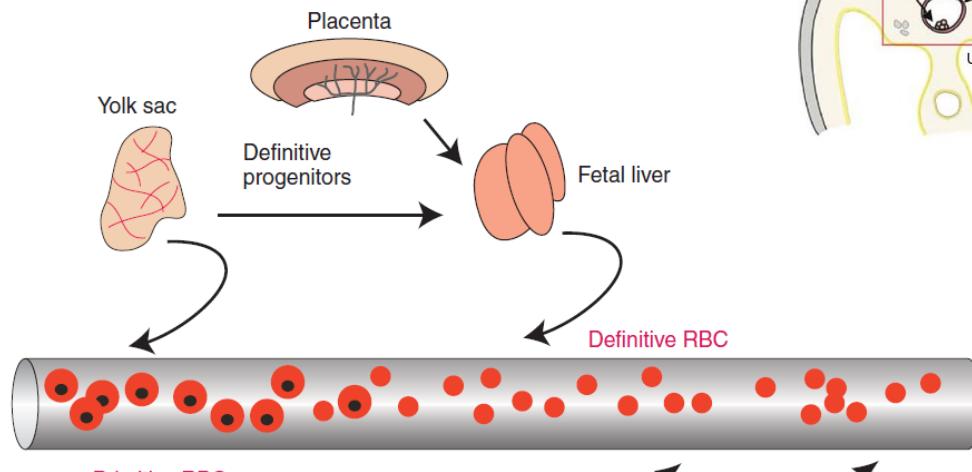
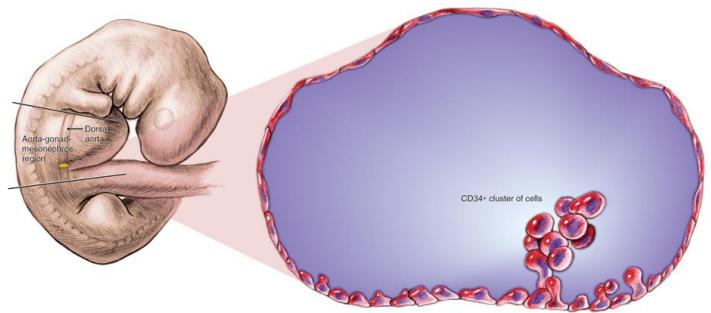
B

- Pro-erythroblast
- Basophilic erythroblast
- Polychromatic erythroblast
- Orthochromatic erythroblast
- Erythrocyte
- Pyknotic nucleus
- Central macrophage

INTRAEMBRYONÁLNÍ KRVETVORBA

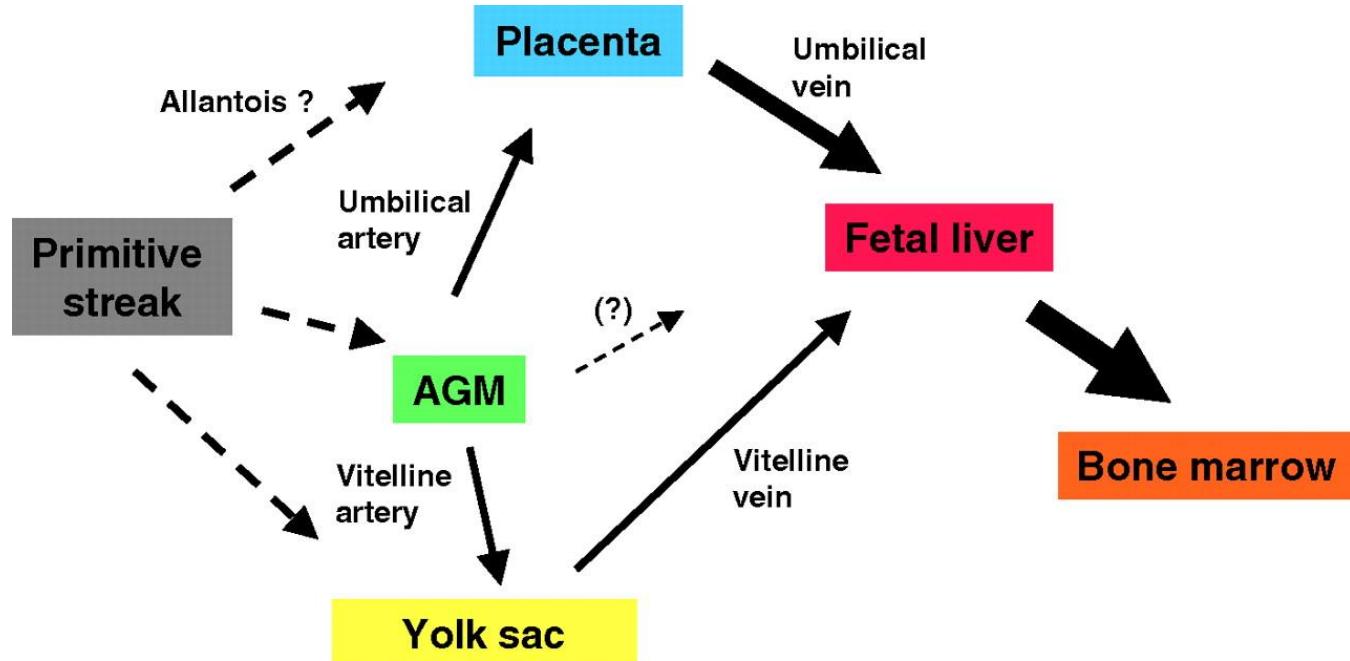
- **Aorta-gonad-mesonephros (28. den – 4. týden)**
  - para-aortické clustery v mezodermu splanchnopleury
  - zdroj embryonálních krvetvorných kmenových buněk

KRVETVORBA - SHRNUTÍ

Embryonální

- žloutkový váček
- AGM
- játra a slezina
- kostní dřeň

Adultní

- kostní dřeň
- červená/žlutá
- extramedulární hematopoéza výjimečně (patologicky)

DĚKUJI ZA POZORNOST

pvanhara@med.muni.cz
www.med.muni.cz/histology

THE BRAM STOKER
BLOOD COLLECTION SYSTEM